

Podczas zdaniam reżysera Janusza Ondraszka komedia A. A. Milnego „Droga do Dowru” nie byłym spektakliem, aktorzy Zespołu Teatralnego działającego przy MK PZKO w Wędrzynie wcieli się w znakomite. Sztukę opanowali w trakcie zaledwie 20 prób.

KOMEDIA, KTÓRA DAJE DO MYŚLENIA

Droga do Dowru

WYDRZYŃA (man) - „Droga do Dowru” - tak brzmiała nazwa przedstawienia, które w ubiegły weekend z okazji zbliżającego się jubileuszu 700-lecia gminy wystawił w „Czytelnicy” Zespół Teatralny MK PZKO Wędrzyna.

Komedie angielskiego pisarza Alana Aleksandra Milne'go wyreżyserował Janusz Ondraszek, który wystąpił równocześnie w roli Leonarda.

Leonardo ze swoją młodą kochanką Anną (Katarzyna Witos) wybiera się do Francji, by spędzić tam chwilę pełnej namiętności. Zmierzająca do Dowru para pewnego wieczoru przypadkowo trafia do domu pana Latimera (Mariusz Czader).

W lokajowi Dominikowi (Marek Kasper) i służącym (Irena Janik i Jan Kasper) doświadczać jego gościnności.

W pewnym momencie Latimer zaskarża ich informacją, że w jego domu nie ma miejsca dla gości. Goście muszą zatem od razu opuścić to miejsce... W tym czasie w domu Latimera już od siedmiu dni przebywa para para - Mikołaj (Daniel Kujawa) i Katarzyna (Janina Hlávka) - była żona Leonarda. Już następnego dnia wyjazd nabiera rozmachu. Jako pierwsza do domu Latimera opuszcza Anna, a później ukradkiem „zmywają się” Leonard i Mikołaj, którzy razem wyruszają do Francji. Oprócz służących Dominika, służących i rozbawianego Latimera, który wyraźnie gubi się w rozbijaniu romansów, w domu pozostałe tylko troskliwa Eustazja,

otaczająca opieką chorującego sługę. A główna idea tej na pozór beztroskiej komedii? Ostrzec człowieka przed lekkomyślnym rozbijaniem rodziny pod wpływem przemijającej namiętności.

Aktorzy istniejącego od ponad stu lat zespołu teatralnego ponownie wzniesli się na wyżyny, odbierając gromkie brawa od rozbawionej publiczności. Spektakl został zadedykowany byłemu aktorowi i reżyserowi Jerzemu Cienciali z okazji jego 85. urodzin.

Kapliczka odzyskuje blask

ZABŁOCIE (jb) - Kapliczka św. Jana Nepomucena stojąca w samym centrum wsi odzyskuje dawny blask. Wyświęcono ją przed 110 laty i odtąd stanowi naturalną dominantę Zabłocia, do lat siedemdziesiątych ub. wieku samodzielnej gminy, obecnie jednej z dzielnic Bogumina.

Remont kapliczki z dużej części finansuje bogumiński Urząd Gminy. Naprawiono już schody, obecnie trwa odnawianie fasady, gzymsów, na koniec zaś kapliczka zostanie świeżo otynkowana. **Ciąg dalszy na str. 2**

Złoto dla »Collegium Iuvenum«

BAŃSKA BYSTRZYCA (mro) - Chór Studencki Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie „Collegium Iuvenum” działający pod skrzydłami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” przywiózł na Zaolzie z XXVII Międzynarodowego Festiwalu Chórów im. Figuša Bystrego w Bańskiej Bystrzycy „Złotą wstęgę”. W trzydniowym festiwalu zakończonym w niedzielę uczestniczyło 17 zespołów chóralnych m.in. z Serbii, Węgier, Republiki Czeskiej, Słowacji.

„Collegium Iuvenum” wywalczył złote trofeum w Konkursie Chórów Mieszanych, zorganizowanym w ramach Festiwalu. Wśród startujących w nim sześciu chórów cieszyniacy stanęli na podium z najlepszymi - Chórem Akademickim Uniwersytetu

NA NADZWYCZAJNYM WALNYM MACIERZY SZKOLNEJ

Jubileuszowo i roboczo

CZ. CIESZYŃ (sch) - 120 lat od założenia Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, 85 lat od powstania Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji oraz 15. rocznica jej reaktywowania - oto powody, dla których zwołano na ub. piątek nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Macierzy Szkolnej w RC.

Jakkolwiek piątkowe Zgromadzenie określił jego organizatorzy - Zarząd Główny z prezesem Janem Brannym na czele - jako otwarcie roku jubileuszowego, obrady miały charakter jak najbardziej roboczy. Delegaci zostali zaznajomieni ze sprawozdaniem z ubiegłorocznej działalności ZG Macierzy, na którą złożył się udział w ok. 40 spotkaniach, imprezach sportowych, jubileuszach szkół, przede wszystkim zaś własne tradycyjne już przedsięwzięcia, jak Festyn Szkolny na Bagińcu, Górski Wyścig Rowerowy, Turniej Siatkówki czy Turniej Piłki Nożnej uczniów PSP.

Po 8 latach funkcjonowania statutu w niezmienionej postaci Zgromadzenie uchwaliło w piątek kilka zmian statutowych, które reagując na

obecne realia, mają pomóc Macierzy w bardziej operatywnym działaniu (m.in. przedłużono okres kadencji z 2 na 3 lata oraz obniżono liczbę członków ZG z 15 na 11). Jakkolwiek początkowo wydawało się, że dyskusji nie uda się rozkręcić, temat plusów i minusów samodzielnie działających Kół terenowych (czyli z własnym IČO i statutem) lub pod wspólnym szyldem jednej Macierzy z Zarządem Głównym rozwiązał zebrany ustą.

Ciąg dalszy na str. 3

Czy nas rozumieją?

PRAGA (r) - W miniony piątek nowe władze Kongresu Polaków zaznajomiły praskich urzędników z wynikami IX Zgromadzenia Ogólnego i przedstawiły tematy wiodące nowo wybranej Rady Kongresu Polaków. W rozmowach wzięli udział prezes KP Józef Szymeczek i wiceprezes Tadeusz Wantula.

Delegacja przyjęta została w Ambasadzie RP, w Urzędzie rządu RC i Ministerstwie Kultury. - Realizacja wielu punktów uchwał IX ZO KP będzie zależała od woli czy braku chęci urzędników praskich. Z tego powodu zanim podejmiemy konkretne kroki, chcielibyśmy wspólnie ustalić strategię postępowania, żeby przy realizacji naszych żądań nie było później niespodzianek - powiedział prezes Szymeczek.

Ciąg dalszy na str. 2

NOWA SZANSA DLA UCZNI

Liceum przyrodnicze

CZ. CIESZYŃ (ar) - Uczniowie klas dziewiątych, którzy nie zostali przyjęci do szkoły średniej w pierwszej

turze egzaminów wstępnych, stają przed kolejną szansą.

Jest nią nowo otwarte przez czesko-cieszyński Zespół Szkół Rolniczych liceum przyrodnicze, które na 16 maja ogłosiło egzaminy wstępne. Chodzi o nowy kierunek, na którym uczniowie będą prowadzeni pod kątem nauk przyrodniczych i przyszłych studiów na wyższych uczelniach o tym własnie profilu. - Jest to zupełna nowość. O tym, że zostaliśmy zarezerwowani do sieci szkół, dowiedzieliśmy się dosłownie kilka dni temu. Pierwotnie bowiem ministerstwo ustosunkowało się do naszej prośby negatywnie, jednak po rozpatrzeniu naszego odwołania uzyskaliśmy zgodę - wyjaśnia powód zaprzęspaszczenia przez liceum pierwszej tury egzaminów wstępnych Alfréd Heckel, pełniący obowiązki dyrektora szkoły.

Ciąg dalszy na str. 2

Zaolziacy zaśpiewali m.in. w rzymskokatolickim kościele p.w. Wniebowzięcia Marii Panny w Bańskiej Bystrzycy.

OKD NOWYM ZNACZĄCYM SPONSOREM FESTIWALU PZKO

CZ. CIESZYŃ (r) - Sprawy związane z tegorocznym Festiwalem PZKO oraz udziałem Związku w obchodach 60-lecia zakończenia II wojny światowej zdominowały czwartkowe obrady ZG PZKO.

- Przygotowania Festiwalu wchodzić w fazę końcową - poinformował „GL” prezes Związku, Zygmunt Stopa, kwitując z zadowoleniem fakt, że udało się pozyskać kilku znaczących sponsorów, a wśród nich OKD a.s. (członek Karbon Invest a.s.), Hutę Trzyniec (Moraviasteel a.s.), Browar Radegast (Plzeňský Prazdroj a.s.) oraz Morawsko-Śląski Urząd Wojewódzki w Ostrawie. Pomoc finansową zadeklarowały też miasta Trzyniec i Cz. Cieszyn, ponadto szereg przedsiębiorstw w regionie zaoferowało dla wsparcia Festiwalu umowy o darowiznie lub reklamie.

Tymczasem wnioski o wsparcie Festiwalu przez instytucje z Polski nie przyniosły pożądaných efektów. - Przeszkodą są przepisy administracyjne zabraniające bezpośredniego przekazywania dotacji

a to przez zareklamowanie Festiwalu oraz rozproszczenie biletów wstępu - podał prezes Stopa.

W tej sytuacji ZG uważa za bardzo ważny dla pokrycia kosztów wkład własny z dochodów ze sprzedanych biletów. Bilety ulgowe w cenie 60 Kc dla emerytów i 90 Kc dla członków zostaną rozprowadzone w przyszłym tygodniu przez Rady Obwodowe. Bilety normalne w cenie 130 Kc i 20 zł będą w przedsprzedaży na początku maja.

W kwestii włączenia się PZKO w obchody Wyzwolenia na Koneszynie 8 maja br. ustalono, że MK PZKO zapewnią zapalenie zniczy w miejscach pamięci narodowej oraz złożenie kwiatów i wstęg z nazwami miejscowości. Przy wsparciu czesko-cieszyńskiego ratusza ZG pokryje część kosztów widowiska okolicznościowego w sali Teatru Cieszyńskiego.

Wsparcie z Polski niepewne

z sektora finansów publicznych na programy zagraniczne. Pomoc finansowa może zostać udzielona jedynie za pośrednictwem organizacji pożytku publicznego współpracującej z Kancelarią Senatu RP. Możliwym sposobem wsparcia byłoby pośrednictwo Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” poprzez jego oddziały terenowe. Te jednak nie dysponują aktualnie żadnymi środkami budżetowymi. Liczymy wszak na pomoc instytucji w sąsiednich powiatach Polski,

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, deszcz. Temperatura w dzień 10 - 14 st. C (w wys. 1000 m 4 - 7 st. C), nocą od 10 - 6 st. C.
ŚRODA - Zachmurzenie umiarkowane, możliwy słaby deszcz. Temperatura w dzień 12 - 16 st. C., nocą 8 - 4 st. C. Wiatr pld-zach. 2 - 5 m na sek.

TYDZIEŃ

18 - 24 IV 2005

■ Nowy prezydent Iraku, Dżalal Talabani, oświadczył, że nie podpisze ewentualnego wyroku śmierci nad byłym prezydentem Sadamem Husajnem.

■ Konklawe kardynałów wybrało nowego papieża. Został nim 78-letni niemiecki kardynał Joseph Ratzinger, który przybrał imię Benedykta XVI.

■ Zwłoki ok. 50 osób, najprawdopodobniej zakładników, którzy byli przetrzymywani w jednej z miejscowości koło Bagdadu, znaleziono w wodach Tygrysu.

■ Premier Włoch, Silvio Berlusconi, złożył dymisję na ręce prezydenta Carlo Azeglio Ciampi. Prezydent po kilku dniach ponownie zlecił wytworzenie nowego gabinetu Berlusconiemu.

■ Co najmniej 60 osób poniosło śmierć w rezultacie eksplozji, do której doszło w wytwórni materiałów wybuchowych mieszczącej się w kopalni miedzi w Zambii.

■ Prezydent RC, Vaclav Klaus, zażądał przeprosin od dwóch posłów Parlamentu Europejskiego, którzy ostro skrytykowali go za jego sceptyczne nastawienie wobec konstytucji europejskiej. Prezydent Klaus uważa krytykę z Brukseli za obrażę głowy państwa.

■ Bułgarski śmigłowiec wynajęty przez Pentagon został zestrzelony w Iraku. Zginęło jedenaście osób, w tym ośmiu cywilów.

■ Lekarze z kliniki w Brnie przeprowadzili u 52-letniego pacjenta jako pierwsi w Europie niezwykle złożoną operację, w trakcie której przeszczepili mu równocześnie serce, wątrobę i nerki. Pacjent czuje się dobrze, a przeszczepione organy pracują normalnie.

■ Grupa al-Kaidy w Iraku przeprowadziła nieudany zamach na byłego premiera tego kraju, Ajada Alawiego.

■ Kierownictwo czeskiej socjaldemokracji zleciło Jiřemu Paroubkowi (53), ministrowi ds. rozwoju regionalnego, utworzenie nowego koalicyjnego gabinetu.

■ Prezydent Białorusi, A. Łukaszenko, ostro zaatakował Polskę za to, że posługując się swoją mniejszością narodową w tym kraju próbuje doprowadzić do zmiany reżimu.

■ W Pradze odbyła się międzynarodowa konferencja partii komunistycznych i lewicowych z 39 krajów Europy, Azji i Bliskiego Wschodu. Uczestnicy dyskutowali o tym, jak w XXI wieku wybudować w swoich krajach socjalizm.

■ Ponad milion obywateli Armenii przypomniało sobie w stolicy kraju, Erywaniu, 90. rocznicę masakry, którą przeprowadziły tureckie wojska a której ofiarami byli obywatele Armenii. Turcy wymordowali wtedy 1,5 miliona ludzi.

■ W Watykanie odbyła się uroczysta inauguracja pontyfikatu nowego papieża Benedykta XVI.

■ W Afganistanie za cudzołóstwo publicznie ukamienowano na śmierć 29-letnią kobietę. W kamieniowaniu brał udział mąż ofiary. Był to pierwszy przypadek tego rodzaju kary od czasu obalenia w 2001 roku reżimu skrajnych fundamentalistów islamskich - Talibów.

■ Palestyńscy policjanci odkryli i zniszczyli na południu Strefy Gazy tajny podziemny tunel, który służył do przemywania broni z Egiptu dla palestyńskich radykałów.

■ W stolicy Indonezji, Dżakarcie, odbył się smutny obchód rocznicy 300-lecia najeźdźców holenderskich i ich podboju największych przybrzeżnych wysp 80 krajów Egiptu i Etiopii.

■ W kopalni węgla na północy Chin zginęło co najmniej 70 górników. Powodem katastrofy było zalanie wyrobiska wodą.

Mieszkańcy miasta publicyzują i informację podobną / informację podobną / informację podobną / informację podobną.

Wystawa poświęcona F. Vláčilowi cieszyła się wielkim powodzeniem.

... i po »Krzysztofie«

REGION (wak) - Znane są już regionalne wyniki pięciodniowej ogólnokrajowej prewencyjnej akcji drogowej pn. „Krzysztof”. W ub. tygodniu, od poniedziałku do piątku w województwie morawsko-śląskim ponad 2 tys. policjantów interweniowało w 6875 przypadkach.

W rezultacie zatrzymano 2399 kierowców

Nie słuchasz, więc płac!

HAWIERZÓW (wak) - Ponad 390 przypadków wykroczeń przeciwko naruszeniu Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w otoczeniu mieszkańców strażnicy podczas miejskiej akcji przeprowadzonej w dniach od 5 do 19 bm. w centrum i na obrzeżach miasta.

Za łamanie przepisów ukarano 154 właścicieli psów za niestrawienie ich na smyczy w pobliżu boisk, placów zabaw oraz placówek młodzieżowych oraz za nie usuwanie odchodów po swoich pupilach w miejscach publicznych.

Patrole zwracały również uwagę na przejawy lekceważenia ustawy dotyczącej wychowania w trzeźwości. Ukaranę zostały osoby raczące się napojami wysokowymi w pobliżu przystanków autobusowych, lokali gastronomicznych, szkół. Na karę grzywny skazano również kilku młodych ludzi, którzy rozlepiali plakaty w niedozwolonych miejscach oraz osoby przyłapane na niszczeniu zieleni i mienia społecznego.

Strażnicy miejscy zapowiadają, że podobne akcje zostaną jeszcze w tym roku kilkakrotnie powtórzone.

Ciekawostki

Palec na obiadek

Sensacją mediów w USA była od miesiąca historia Anny Ayali, która w potrawie chili, zamówionej w lokalu Wendy's w San Jose (Kalifornia), znalazła obcięty ludzki palec z wypielęgnowanym paznokciem. W czwartek wieczorem policja poinformowała o aresztowaniu... znalazczynie. Wiadomo, że Annę Ayalę zatrzymano w Las Vegas. Nie wiadomo na razie, co konkretnie się jej zarzuca. Po dokonaniu makabrycznego znaleziska Ayala mówiła, że zrezygnowała z pozwania Wendy's do sądu, ponieważ cała sprawa była dla niej zbyt dużym obciążeniem emocjonalnym. Podczas policyjnego śledztwa policjanci palec wszystkim pracownikom Wendy's w San Jose i w firmach, zarządzających tę restaurację. Nikomu nie udało się go znaleźć. Wyższą władzę na ten temat pami Ayala kilkakrotnie kontaktowała w przeszłości, ale nie udało jej się uzyskać informacji, jak wyglądała jej struktura organizacyjna i jakie były wszystkie obciążenia.

Palec w chili sprawił, że obroty Wendy's w Kalifornii gwałtownie spadły; w rezultacie firma musiała zwolnić wielu pracowników. Za informację, prowadzącą do wyjaśnienia historii z palcem, firma Wendy's zaofiarowała 100 tys. dolarów nagrody. Wynajęła też prywatnych detektywów.

Papieskie misie

Już dawno w Internecie można było kupić koszulki i czapki z podobizną kardynała Josepha Ratzingera. Po wyborze niemieckiego hierarchy na papieża, pomysłowość przedsiębiorców nie gaśnie, szczególnie tych z Bawarii. Powna firma z Coburga wyprodukowała pluszowe misie ubrane w papieski strój. Na łapach miś ma napisane: „Kardynał Joseph Ratzinger - papież Benedykt XVI 19. kwietnia 2005 roku”. Jedna maskotka kosztuje aż 160 euro. Zabawka cieszy się ogromnym zainteresowaniem, jednak nie wszyscy będą mogli ją nabyć. Firma wyprodukowała jedynie 265 egzemplarzy, czyli tyle,

Szturmem do kina

CZ. CIESZYN, CIESZYN (ar) - Niemal do ostatniego miejsca były w ub. tygodniu wypełnione sale kin „Piast” i „Central” w obu Cieszynach. Podobna sytuacja panowała w ośrodkach kultury, gdzie przebiegały imprezy towarzyszące festiwalowi filmowemu „Kino na granicy”.

Podczas tegorocznej, z kolei już siódmej edycji imprezy, rzeczywiście było z czego wybierać. Toteż nie tylko widzom, ale i organizatorom nie brakowało powodów do zadowolenia. - W tym roku było najwięcej widzów. Niezwykle jestem zadowolona z programu i z tego, że trafił on do młodych ludzi. Myślę o retrospektywach twórczości Františka Vlácil i Mariusza Grzegorzka. W sumie okazało się, że mimo dzielących lat i kultur, bo to chodzi o Polaka i Czecha, właściwie obaj okazali się bardzo podobni, jeżeli chodzi o formę czy wierność samemu sobie - uważa **Jolanta Dygoś** z Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, organizatora imprezy.

Niegorzej od seansów filmowych

Kapliczka odzyskuje blask

Dokończenie ze str. 1

Ratusz w Boguminie przeznaczył na jej remont 80 tys. Kč. Mieszkańcy Zabłocia zwrócili się ponadto o pomoc finansową do miejscowych biznesmenów. Od ich hojności będzie zależeć, czy remont obejmie także wnętrze tej skromnej świątyni. Kapliczka będzie odremontowana najpóźniej do połowy maja, wtedy bowiem odbędzie się w Zabłociu tradycyjny odpust, w ramach którego zostanie tu odprawione uroczyste nabożeństwo.

W TYM ROKU NAJWIĘCEJ TURYSTÓW WYJEDZIE DO CHORWACJI

Wygrywa opalenizna i... snobizm

Chorwacja, Słowenia, Włochy, Hiszpania, Grecja, Austria, Francja, Wielka Brytania, Egipt i Bułgaria - to kraje, do których, według analizy przeprowadzonej przez „Mag Consulting”, wyjedzie tego lata najwięcej mieszkańców RC. Z krajów bardziej egzotycznych liczą się Brazylia, Wyspy Kanaryjskie, Meksyk, Indie oraz Tajlandia.

Do ciepłych krajów ciągnie nas przede wszystkim gwarancja słonecznej pogody. Trzy czwarte turystów spędzających wakacje za granicą uważa, że urlop w kraju może być równie ciekawy. Ale co z tego, skoro istnieje duże prawdopodobieństwo, że spędzony w strugach deszczu? Część turystów podaje jeszcze inny, niż zdobycie pięknej opalenizny, powód podejmowania zagranicznych wояжy. Co trzeci przyznaje, że za granicę pcha go czysty snobizm. Chcemy pochwalić się przed znajomymi miejscami, które odwiedziliśmy lub po prostu nie chcemy być gorsi od innych. Ponadto co dziesiąty badany stwierdza, że wybierając się na urlop, decyduje się na kraj, który jest akurat modny i wypada go odwiedzić.

Jak wynika z przeprowadzonej ankiety, o możliwościach wyjazdu decyduje nie tylko położenie miejsca, ale i społeczny status rodziny. Im wyższy szczebel kariery zawodowej, tym wyjazdy dłuższe i dalsze. Najwięcej pieniędzy wydajemy na hotele, paliwo, jedzenie, okazjonalnie na np. odzież, a ostatnio także na atrakcje turystyczne - w tym na dzianie zabytków kultury lub przyrody.

- Większość imprez, które sprzedajemy, to wyjazdy samolotem. Jednym z kryteriów, które decydują o wyborze oferty, jest bliskość lotniska. Stąd nasi klienci najczęściej wybierają wyjazdy z Ostrawy - do Chorwacji i Tajlandii - dowiedzieliśmy się w jednym z ostrawskich biur podróży.

Według szacunkowych danych, w tym roku najwięcej mieszkańców naszego kraju wyjedzie na urlop do Włoch (800 tys.), na Słowację (480 tys.) oraz do Chorwacji (400 tys.). Wśród 10 krajów, które w tym sezonie Czesi wybierają najchętniej odwiedzić, sąsiednia Polska nie znalazła się.

ilu było papieży w historii Kościoła.

Gratulacje dla papieża

Dziesiątki tysięcy e-maili z gratulacjami przyszło do Benedykta XVI na papieski adres internetowy benedittoxvi@vatican.va. Po 48 godzinach od uruchomienia skrzynki, na adres przyszło 56 191 tys. e-maili, w tym 30 844 po angielsku, 12 621 po włosku, 6024 po hiszpańsku, a 2961 po niemiecku. Wiadomości napływają bez przerwy, a ich liczba bardzo szybko wzrasta. Wiele wiadomości przychodzi od dzieci, które dodają otuchy nowemu papieżowi, aby nie obawiał się porównania ze swoim „wielkim poprzednikiem” Janem Pawłem II.

Bezcenne skrzypce

Ponad 300-letnie skrzypce, dzieło Antonio Stradivariusa, zostały sprzedane na aukcji za rekordową sumę 2 mln dol. Jest to najwyższa cena, jaką osiągnął instrument muzyczny. Przed aukcją instrument zbudowany w 1699

wypadły koncerty. Ogromny sukces odniosła grupa DG 307, cudowny koncert „Ars Nowa” w kościele i nieźle bardzo interesujący koncert zespołu „Złodziejże uszu” czy Mariana Magi. „Kino na granicy” zyskało dzięki zatom kolejnych miłośników dobrej muzyki i muzyki alternatywnej, zwłaszcza zaś pośród młodej generacji, która może cieszyć...

Liceum przyrodnicze

Dokończenie ze str. 1

Liceum oferuje 30 wolnych miejsc oraz takie przedmioty, jak chemia, środowisko, procesy technologiczne, chemia analityczna, biotechnologia, farmakologia, mikrobiologia, monitorowanie środowiska życia i odżywiania. Nie ma natomiast w liceum obowiązkowego odbywania praktyk. W razie większej liczby uczniów szkół z polskim językiem nauczania, szkoła jest gotowa wprowadzić również język polski. Niemniej egzaminy wstępne będą składać z języka czeskiego i matematyki.

Czy nas rozumiemy?

Dokończenie ze str. 1

Spośród tematów wiodących w tym wymiennie zwrot polskich mediów oraz zaprowadzenie dwujęzycznych napisów z pominięciem koniunkcji przeprowadzania petycji w języku polskim. Mówiono też o możliwościach przedłużenia projektu witalnego „Głosu Ludu” z jednoczesnym na projekt pięcioletni, co pomogłoby jego stabilizacji oraz pozwoliłoby na koncepcyjne działanie bez koniecznych ryzyk i niepewności.

ZYCIE NA ODLUDZIU - CIĘŻKIE, ALE SPOKOJNE

Najtrudniej było zimą

Życie na górkim odludziu nigdy nie było łatwe. Pomimo to nawet w cięższych czasach można w Beskidach znaleźć ludzi, którzy w wolnym czasie zamieszkuje miejsca, oddalone od centrum gminy o kilka kilometrów.

Wśród nich jest 66-letnia wdowa Anna Słizowa z górskiej osady Załóżki, należącej do Nydku. Do centrum tej podgórskiej wioski trzeba stąd przejść co najmniej trzy kilometry. Z trzynastu tutejszych gospodarstw tylko trzy są zamieszkałe przez cały rok, reszta natomiast służy jako domki letniskowe. - Kiedyś w Zakamieniu żyło o wiele więcej rodzin, zaś każda rodzina miała przynajmniej pięć dzieci, owszem w rodzinie z dziesięcioma potomkami nie należało do wyjątków. Kiedy mąż zmarł, rodzina była już w większym opłachu. Każdy z tutejszych mieszkańców chciał posiadać jak największą działkę i jak największą trzodę. W tym czasie Anna Słizowa, która żyje w górach, na zboczach nie zawsze było łatwe,

Życie na górkim odludziu jest najtrudniejsze zimą. Wówczas trzeba zrobić zapasy podstawowych artykułów żywnościowych, jak mąka, oliwa, cukier oraz chleb, który wytrzyma dłużej w zamrażarce. Kiedy pani Annie jeszcze zdrowie służyło, pracowała od wiosny do jesieni w polu, zaś chwile wolne od pracy umilała sobie słuchaniem magnetofonu, oglądaniem telewizji oraz czytaniem książek. Podczas weekendów odwiedzały ją dzieci, których wychowała sześciorgo. Z powodu dokuczliwej choroby kręgosłupa, obecnie u pani Anny bywają codziennie, na zmianę, zawsze ktośś.

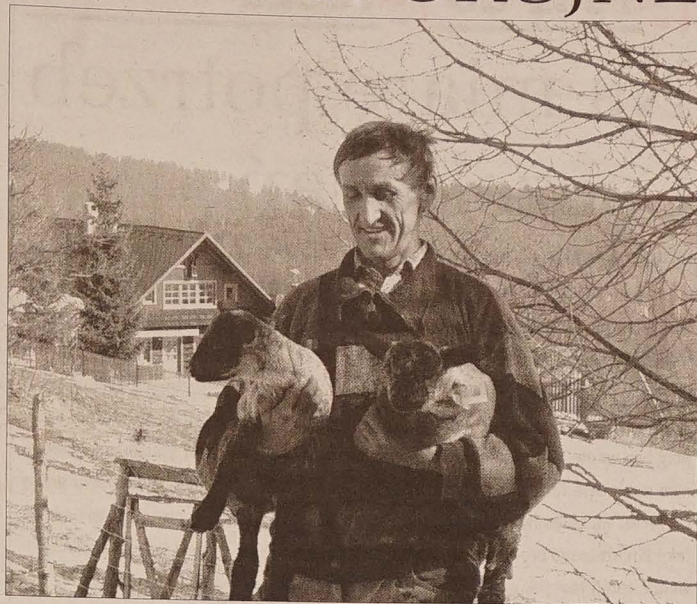
Udający się z Piosku do górskiej osady Baginiec mają z centrum gminy do pokonania siedem kilometrów. Z kiedyś gęsto zaludnionego skupiska górskich chat, gdzie znajdowała się nawet czynna do

śmierci na Baginiec. Po jej śmierci już tutaj zostaliśmy - mówi Anna Byrtusowa. Jej mąż Antoni wynajął za symboliczną koronę dwadzieścia hektarów łąk i rozpoczął hodowlę owiec. Obecnie jest właścicielem stada, liczącego ponad pięćdziesiąt sztuk, które zamierza nadal powiększać. - Hodowla tych zwierząt nie jest zbyt wymagająca. Wystarczy woda, trawa na łące, a w zimie dostateczne zapasy siana - sądzi na podstawie własnego doświadczenia Antoni Byrtus.

I tu najtrudniej jest zimą. Zwłaszcza ta ostatnia dała się baginčanom porządnie we znaki. - Samochodem nie ruszają bez łańcuchów śnieżnych, a od czasu do czasu zjeżdżają do Piosku na nartach - dodaje pan Byrtus. Również państwo Byrtusowie muszą kupować podstawowe artykuły żywnościowe na zapas, zaś chleb pieką własny, domowy, w piecyku elektrycznym.

Kolejnym tutejszym mieszkańcem jest 62-letni Paweł Krenzelo. Do życia w górach przyzwyczał się na tyle, że nie chciałby już mieszkać w bardziej zaludnionych stronach. 76-letnia Anna Krenzelo, pełna jeszcze entuzjazmu wdowa, żyje w drewnianej chacie z 1876 r. - Dzieci przywożą mi samochodami zakupy. Oprócz tego hoduję krowę, dzięki czemu jestem samowystarczalna z mlekiem, którego dziennie nadaję około dwudziestu litrów. Z mleka ubijam śmietanę oraz masło. Czas wolny od pracy spędzam na lekturze książek i gazet oraz oglądaniu telewizji - dzieli się swoimi przeżyciami pani Krenzelo.

- Ciężkie jest życie górala - skarży się 63-letnia Tereza Bestwinowa z hirczawskiej osady Groń Komorowski, którą od samej miejscowości dzieli odległość trzech kilometrów. Jej mąż zmarł przed czterema laty. Wspólnie wychowali sześć dzieci, które uczęszczały do szkoły w sąsiednim Bukowcu, ponieważ tam było bliżej aniżeli na Hirczawę. Również ona musi robić na zimę większe zapasy żywności, zwłaszcza że droga łącząca osadę z Hirczawą jest zimą utrzymana w niewystarczającym stopniu. - Późną jesienią zabijemy jałówkę a mięso damy do zamrażarki. Ziemiaków nie musimy kupować przez cały rok, ponieważ mam trzy hektary ziemi. Dzięki krowie nie muszę się martwić, że zabraknie mi

Jak sobie umilić życie na słabo zamieszkanym Baginću? Antoni Byrtus sądzi, iż hodowlą owiec.

mleka. Kontakt z okolicznym światem utrzymuję za pośrednictwem syna, który mieszka na Hirczawie - opisuje warunki życia na odludziu pani Bestwinowa.

Choć życie wśród lasów i gór nie należy do łatwych, ich mieszkań-

cy doceniają spokój, jakiego tutaj doświadczają. Nie jest też wykluczone, że w przyszłości znajdą oni swoich następców, ludzi zmęczonych życiem wśród nieustannego zgiełku i stresów cywilizacji.

CZESŁAW GAMROT

JAK PRZEZWYCIĘŻYĆ ZMĘCZENIE WIOSENNE?

Są na to sposoby

Zmęczenie czy jak kto woli osłabienie wiosenne znamy wszyscy. Czujemy się wtedy kiepsko, jesteśmy w złym nastroju, ogarnia nas senność. Jak przezwyciężyć taki stan ciała i ducha, pytamy respondentów naszej sondy.

W jaki sposób uporzą(a) się pan(i) ze zmęczeniem wiosennym?

Beata Hrycek, studentka:

Wiosną nie odczuwałam żadnego „specjalnego” zmęczenia wiosennego. Bywam znużona raczej tak „na okrągło” przez cały rok - zazwyczaj po powrocie ze szkoły. Moim wypróbowanym sposobem na zmęczenie jest odpoczynek na łóżku, w trakcie którego jem i oglądam telewizję. Po godzinie znów wracam do pełni sił.

Roman Cymorek, nauczyciel:

Jestem zawałony robotą i całą masą innych obowiązków, dlatego na zmęczenie wiosenne absolutnie nie miałem i dalej nie mam czasu. Recepta na pokonanie zmęczenia jest według mnie bardzo prosta: Człowiek powinien mieć dobry humor, pozytywny stosunek do życia i jak największą ilość obowiązków.

Olga Szmeja, emerytka:

Jestem w podeszłym wieku, dlatego zmęczenie odczuwam praktycznie przez cały rok. W najlepszej kondycji

bywam latem. Czasami byłam senna już po śniadaniu, dlatego syn polecił mi używanie witamin i pierwiastków śladowych, które postawiły mnie na nogi. Nie jestem alergiczka, więc teraz czuję się już bardzo dobrze.

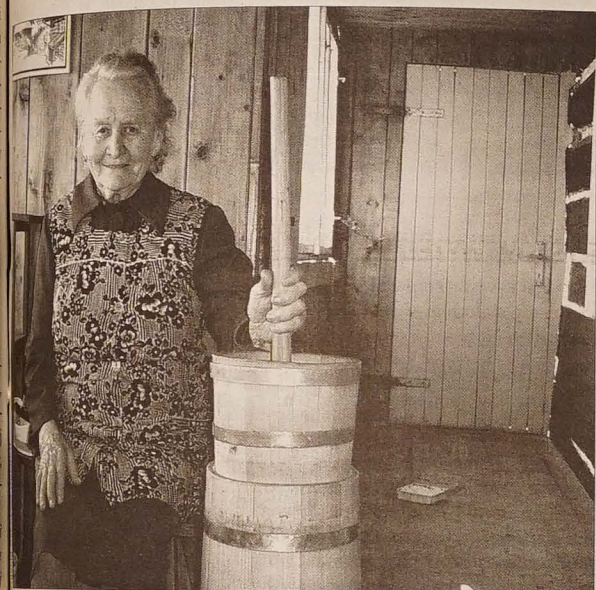
Eduard Machaczek, spiker, redaktor:

Nie wiem, co to jest zmęczenie wiosenne. Mam już 76 lat i nigdy nie miałem z nim do czynienia. Mam dużo pracy i chyba dlatego jestem na znużenie odporny. Jeżeli akurat nie piszę artykułów, to pracuję w ogródku.

Alojzy Martynek, wicewójt Mostów k. Jabłonkowa:

Zmęczenie wiosenne... A czy ono już się odbyło? Bo ja je z powodu braku czasu chyba przegapiłem. W ostatnich tygodniach przeszedłem od obowiązków w ośrodku narciarskim do problematyki gminnej. Jest wiele spraw, które trzeba załatwić prosto z marszu. Czasami po pracy odczuwam zmęczenie psychiczne lub fizyczne, natomiast nie udało mi się zauważyć zmęczenia wiosennego, będącego np. wynikiem konieczności przestawienia się organizmu z czasu zimowego na czas letni. Utraczone siły odzyskuję najszybciej przy sporcie (jazda na rowerze, pływanie) i oczywiście w gronie rodzinnym.

(man)

Pani Krenzelo z Baginća jest przekonana, iż najlepiej smakuje własnoręcznie ubita śmietana i masło.

zaczyna w czasach drugiej wojny światowej. - Kiedy ojciec był na wygnaniu, przymusowych w Niemczech, matka zbierała borówki, które potem sprzedawała. Za zarobione pieniądze kupiła nam coś do jedzenia. Kiedy któraś z naszych siostr została jajko, mama od razu ją sprzedała - dodaje.

1974 r. szkoła, pozostało czterech rdzennych mieszkańców. Reszta tutejszych chat została przebudowana na domki letniskowe. - Ja wprawdzie pochodzę z Baginća, jednak z mężem mieszkaliśmy w Oldrychowicach. Potem moja matka zachorowała, więc żeby się o nią zatroszczyć, przeprowadzili-

Jubileuszowo i roboczo

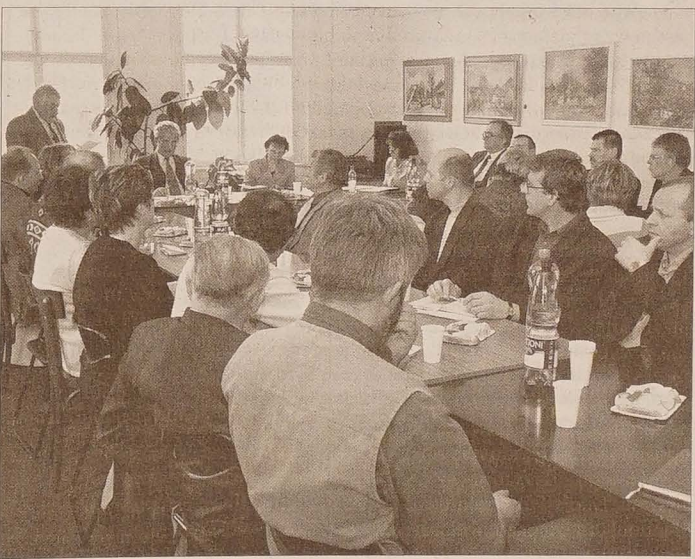
Dokończenie ze str. 1

W tym celu ZG służyła jako jedno z najważniejszych działających podpartych argumentami o możliwości zgłaszania wspólnych projektów kilku Kół np. na przedstawienia szkolne oraz o rozliczaniu się z fiskusem przez ZG w imieniu całej Macierzy. Tymczasem na stronie poszczególnych Kół padały pytania dotyczące możliwości korzystania z najroźniejszych grantów (gminnych) z wykorzystaniem IČO ZG, ale w tym celu na konto własnego Koła. Niestety, nie na wszystkie pytania udawano się prowadzącym znaleźć odpowiedź. Jako rozwiązanie więc niejako samo nasuwało się zorganizowanie w przyszłości szkolenia skarbników właśnie pod kątem korzystania i rozliczania się z organizacji oraz darów sponsorskich.

W tym celu ZG służyła jako jedno z najważniejszych działających podpartych argumentami o możliwości zgłaszania wspólnych projektów kilku Kół np. na przedstawienia szkolne oraz o rozliczaniu się z fiskusem przez ZG w imieniu całej Macierzy. Tymczasem na stronie poszczególnych Kół padały pytania dotyczące możliwości korzystania z najroźniejszych grantów (gminnych) z wykorzystaniem IČO ZG, ale w tym celu na konto własnego Koła. Niestety, nie na wszystkie pytania udawano się prowadzącym znaleźć odpowiedź. Jako rozwiązanie więc niejako samo nasuwało się zorganizowanie w przyszłości szkolenia skarbników właśnie pod kątem korzystania i rozliczania się z organizacji oraz darów sponsorskich.

wierzowie, oraz zamykający obrady w podaniu aktorów Sceny Polskiej TC, Haliny Paseki i Rudolfa Molińskiego. Nadzwyczajny charakter jubileuszowego Zgromadzenia akcentowali też w swoich wystąpieniach goście - konsul Grażyna Kostrusiak z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Mariusz Makowski, prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, stowarzyszenia świętującego z Macierzą Szkolną w RC wspólny jubileusz, oraz przedstawiciele współpracujących z Macierzą organizacji - Kongresu Polaków w RC, PZKO, TNP i „Beskidu Śląskiego”. Jako prezes organizacji najściślej współpracującej z Macierzą Szkolną szefowa Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, Małgorzata Rakowska, wyraziła wdzięczność nauczycieli rodzicom, którzy posyłają dzieci do polskiej szkoły, współpracują z nią i ją wspierają.

Walne Zgromadzenie wyłoniło również trzech nowych członków do wybranego rok temu Zarządu Głównego. Do Jana Brannego, Elżbiety Wani, Józefa Krygla, Piotra Chroboczka, Zbigniewa Bocka, Karola Barona, Adama Waclawka i Krzysztofa Gašiorowskiego dołączyli Jadwiga Sikora, Maria Przywara i Lech Berek.

Goście i delegaci piątkowego nadzwyczajnego Zgromadzenia Macierzy Szkolnej w RC wypełnili do ostatniego miejsca salę konferencyjną Kongresu Polaków przy ul. Komenskigo 4.

Prosz do prosza

Na miarę potrzeb i oczekiwań

Na ogół nie lubimy myśleć o tym, co by było, gdyby... Ciesząc się dniem dzisiejszym, warto jednak mieć na uwadze bliższą i dalszą przyszłość własną i swoich najbliższych i po prostu... ubezpieczyć się na życie. Celem takiego ubezpieczenia jest przede wszystkim zapewnienie ochrony finansowej bliskim osobom, a tym samym uzyskanie poczucia bezpieczeństwa. Jeżeli wziąć pod uwagę stale wzrastające tempo życia, zapewnienie sobie takiego komfortu psychicznego jest sprawą dość istotną. Koszt przy tym wcale nie musi być wielki, cel można osiągnąć nawet stosunkowo skromnym nakładem finansowym. Zanim jednak podejmiemy decyzję o wykupieniu polisy na życie, warto poświęcić trochę czasu i wysiłku zarówno wyborowi ubezpieczalni, jak i konkretnego produktu. Ubezpieczenie na życie lub dożycie wtedy spełni oczekiwania, jeżeli jest jak najstaranniej dopasowane do indywidualnych potrzeb klienta. Każdy produkt posiada zarówno zalety, jak i wady, przy czym to, co dla kogoś może być zaletą, innemu jawi się jako rozwiązanie zupełnie nieodpowiednie. Dobieranie polisy ubezpieczeniowej to jak szcicie ubrania na miarę. Pośpiech i podejmowanie pochopnych decyzji nie popłaca.

Którą wybrać?

Ten, kto postanawia ubezpieczyć się na życie, może u nas wybierać spośród produktów około dwudziestu ubezpieczalni. Każda z nich oferuje kilka rodzajów takiego ubezpieczenia. Decydująca jest suma ubezpieczenia oraz czas, na jaki wykupujemy polisę. W wypadku, że zdecydujemy się na kapitałowe ubezpieczenie na życie, powinniśmy też odpowiedzieć sobie na pytanie, czy chodzi nam bardziej o oszczędzanie, czy też o ochronę finansową swoich bliskich na wypadek śmierci czy trwałego kalectwa, i odpowiednio skalkulować składkę ubezpieczeniową.

O ubezpieczeniu się na życie powinni pomyśleć przede wszystkim ci, którzy w rodzinie spełniają rolę żywiciela i od których uzależniony jest byt pozostałych osób. Funkcja oszczędnościowa, choć w tym wypadku drugorzędna, także jest nie bez znaczenia. Trzeba jednak liczyć się z tym, że zaoszczędzone pieniądze można wykorzystywać w stopniu ograniczonym, zgodnie z warunkami umowy – dopiero po upływie kilku lat od zawarcia umowy ubezpieczeniowej. Umowa zawierana jest przy tym często na okres kilkudziesięciu lat. Aby zaś móc składki ubezpieczeniowe odliczać od podstawy opodatkowania, trzeba pogodzić się z tym, że zaoszczędzone pieniądze będziemy mogli podjąć dopiero po ukończeniu 60. roku życia.

Młodszym łatwiej

Im wcześniej decydujemy się na wykupienie polisy ubezpieczeniowej, tym korzystniejsze warunki zaproponuje nam ubezpieczalnia. Wpływ na kalkulację składki ubezpieczeniowej mają bowiem takie czynniki, jak wiek klienta, stan zdrowia, wykonywany zawód, długość okresu ochrony. Jeżeli ktoś jest młody, zdrowy, nie pali i nie pije alkoholu, wykonuje zawód nie przedstawiający większego ryzyka i wybiera ubezpieczenie na życie ze stosunkowo niską sumą ubezpieczenia, miesięczne składki mogą być niewielkie. I odwrotnie – im starszy klient, tym większe ryzyko dla ubezpieczalni i co za tym idzie – mniej korzystne warunki umowy o ubezpieczenie.

Warto dodać, że jeżeli już mamy polisę ubezpieczeniową na życie, powinniśmy dobrze się zastanowić, zanim ewentualnie zdecydujemy się na rozwiązanie aktualnej umowy i wykupienie polisy nowej. Powinniśmy brać pod uwagę to, że jesteśmy starsi, aniżeli w chwili zawierania poprzedniej umowy, tudzież prawdopodobnie warunki nowej umowy wcale nie muszą być dla nas korzystniejsze. W każdym razie warto dokładnie przeanalizować i rozważyć całą sprawę, aby nie podejmować pochopnych decyzji. To zresztą jest ważne w przypadku zawierania jakichkolwiek umów dotyczących ubezpieczenia. Tylko dokładna analiza potrzeb, korzyści i własnych możliwości finansowych może się zakończyć wybraniem tej najodpowiedniejszej, spełniającej wszystkie oczekiwania polisy.

Przed wszystkim trzeba zdecydować się pomiędzy ubezpieczeniem ochronnym, a ochronno-oszczędnościowym. W pierwszym wypadku jesteśmy ubezpieczeni na wypadek śmierci, ewentualnie na wypadek trwałych następstw nieszczęśliwych wypadków. Wykupienie takiej polisy konieczne jest m.in. w razie zaciągania kredytów hipotecznych i pożyczek w budowlanych kasach oszczędności. Jeżeli klient pragnie nie tylko ubezpieczyć się, ale także oszczędzać, wybiera kapitałowe ubezpieczenie na życie. Jeżeli w trakcie trwania umowy nie zaistnieją okoliczności uwzględnione w ubezpieczeniu (śmierć, trwałe następstwa nieszczęśliwego wypadku), klient może podjąć całą zaoszczędzoną sumę wraz z odsetkami. W wypadku klasycznego kapitałowego ubezpieczenia na życie gwarantowane minimalne roczne oprocentowanie wynosi obecnie 2,4 proc.

Pomoc w trudnej chwili

Życia ani zdrowia na pieniądze przeliczyć nie sposób, co jednak nie zmienia faktu, że właśnie środki z ubezpieczenia mogą okazać się niezwykle pomocne chociażby w sytuacji, gdy osoba mająca na utrzymaniu rodzinę jest z powodu choroby lub następstw urazu niezdolna do wykonywania pracy. Pomogą bowiem przetrwać najtrudniejszy w życiu rodziny okres. Pieniądże wypłacone przez ubezpieczalnię można też wykorzystać na przykład na wybudowanie bezbarierowego mieszkania czy na pokrycie kosztów niezbędnych operacji plastycznych.

Z roku na rok coraz więcej osób decyduje się w naszym kraju na wykupienie polisy na życie. Pod względem liczby zawartych umów ubezpieczeniowych w stosunku do liczby zawodowo czynnych obywateli Republika Czeska dorównuje już najbardziej rozwiniętym państwom Unii Europejskiej.

HENRYKA BITTMAR

»HRABAL TO DLA MNIE POETA, KTÓRY PISAŁ PROZĄ« – MÓWI A. KACZOROWSKI

Miłość od pierwszej... »dziesiątki«

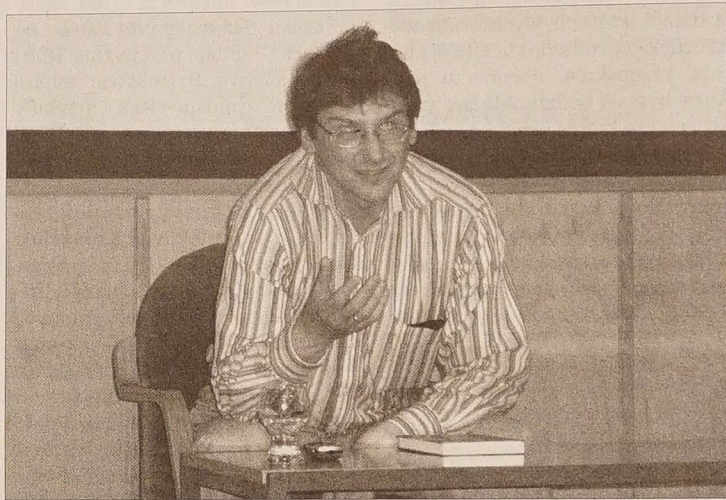
Na zaproszenie Biblioteki Regionalnej w Karwinie oraz Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie w połowie kwietnia z dwudniową wizytą bawił na Zaoziżu tłumacz literatury czeskiej, Aleksander Kaczorowski. Bohemista i dziennikarz (zastępca redaktora naczelnego tygodnika „Forum”), autor książki o Bohumilu Hrabalu „Gra w życie”, spotkał się m.in. z uczniami karwińskich klas Gimnazjum Polskiego i studentami ostrawskiej slawistyki. Miłośnicy literatury mieli okazję spotkać się z A. Kaczorowskim w sali kinowej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Mizerowie.

Na spotkaniu w Karwinie mówił pan, że czeska literatura i w ogóle czeska kultura ma obecnie w Polsce „bardzo dobrą prasę”. Padły słowa o tym, że to m.in. zasługa trzech pisarzy – Bohumila Hrabala, Milana Kundery oraz byłego prezydenta Václava Havla...

Tak, to zainteresowanie Republiką Czeską na pewno związane jest z zainteresowaniem czeską kulturą. Czechy są w tej chwili kojarzone w Polsce jako miejsce, w którym powstają

gnusze, więc częściowo u niego. Ale tak naprawdę, to nie chciałbym tego tematu rozwijać, bo wtedy na warszawskiej bohemistyce doszło do pewnej luki pokoleniowej. Nie miałem zatem na studiach jakichś tam „wielkich mistrzów”.

Ale już jako student podjąłem pracę w „Gazecie Wyborczej”, gdzie przez 7 lat redagowałem dodatek comiesięczny pn. „Gazeta Środkowo-europejska”, poświęcony państwu Czwórki Wyszehradzkiej. Tam zajmo-

Aleksander Kaczorowski

świetne książki. No i jako miejsce, w którym powstają świetne filmy. Wielkim powodzeniem cieszą się w Polsce nie tylko filmy nakręcone w latach 60., ale także te zupełnie współczesne – Zelenki, Svěráka czy Ondříčka. Kino czeskie jest w Polsce pojęciem, którego nie trzeba dalej rozwijać, tłumaczyć.

Poza tym RC kojarzona jest także z pewnymi sukcesami gospodarczymi. Wspomnijmy chociażby o samochodach marki „Škoda”. To trzecia w tej chwili marka wśród najlepiej sprzedających się w Polsce nowych samochodów. Nam się takiej marki nie udało stworzyć, ani nawet ocalić.

Kiedy pan zafascynował się czeską literaturą?

Pod koniec lat 80., jako student socjologii. Wówczas poza cenzurą, w tzw. drugim obiegu, pojawiało się sporo książek literatury pięknej, także czeskiej. Mogłem zatem przeczytać książki Hrabala, Kundery, Škvoreckiego czy Vlastimila Třešňáka... Ta literatura mnie zafascynowała na tyle, że postanowiłem dowiedzieć się czegoś więcej o kulturze, a także o historii Czech i Czechosłowacji. Było o tyle łatwiej, że i takie książki wtedy się w Polsce pojawiały.

A kiedy zapadła decyzja o podjęciu przez pana studiów na warszawskiej bohemistyce?

Miałem ochotę na studia na bohemistyce już po pierwszej czeskiej książce. Ale tak na serio zacząłem o tym myśleć po pierwszej wizycie w Czechosłowacji. To było w 1990 r., kiedy podczas pierwszej pielgrzymki Ojca Świętego do Czechosłowacji otworzono granice. Spędziłem wtedy tydzień w Pradze, która wydawała mi się miastem jak najbardziej Hrabalowskim. Siadywałem w gospodach, sączyłem piwo „dziesiątkę” i obserwowałem ludzi, którzy – jak mi się wydawało, chociaż nie rozumiałem jeszcze wtedy języka – prowadzili rozmowy niczym bohaterowie Hrabala. No i zapadła decyzja...

U kogo pan studiował?

Żył jeszcze wtedy prof. Józef Ma-

wałem się już nie tylko czeską literaturą czy kulturą, ale także polityką i bieżącymi wydarzeniami. I tak coraz bardziej wsiąkałem w te Czechy... No i zacząłem co nieco tłumaczyć.

Jest pan zakochany w Hrabalu, czyli na pierwszy ogień musiał pójść ten pisarz...

Otóż nie. Pierwszym czeskim autorem, którego teksty tłumaczyłem, był Egon Bondy, znany poeta i filozof undergroundowy. Później jednak był już Hrabal – „Czuły barbarzyńca” no i „Kluczyki na kapesniku”, które pojawiły się jako „Drybling Hidegkutiiego, czyli rozmowy z Hrabalem”. Maczałem też palce w pewnych zbiorowych wydaniach opowiadań Hrabala.

Postać Hrabala pojawia się także w pana książce esejów pt. „Praski elementarz”. Oprócz niego są też inni autorzy związani z Pragą – Ota Pavel, Jiří Weil, Jaroslav Seifert, no i Franz Kafka.

Chciałem napisać książkę o ważnych dla mnie pisarzach i o mieście, które ich łączy. Fascynowało mnie jednak nie życie pisarzy, lecz ich książki. Bo życiorysy pisarzy nie zawsze są tak fascynujące, jak się zwykło sądzić. Tak jest, moim zdaniem, i w wypadku Hrabala. Nie miał on aż tak ciekawego życia, jak wielu uważa. Cóż z tego, że wykonywał w życiu 5 czy 6 profesji. Wielu ludziom, którym przyszło żyć w tamtej epoce, się to zdarzyło. To były czasy, które wysadzały ludzi z siódła, kiedy ludzi z wyższym wykształceniem wysyłano do kopalni czy – jak u Hrabala – do hut. Jego życiorys nie jest więc nadzwyczajny. Natomiast nadzwyczajne jest to, jak on potrafił to życie swoje i otaczających go ludzi przetworzyć we wspaniałą literaturę.

Powiedział pan na spotkaniu z czytelnikami wprost, że nie uważa pan Hrabala za realistę.

Tak. Moim zdaniem, był to poeta, który pisał prozą. On przecież zaczynał od wierszy i poeta pozostał do końca życia, chociaż niby pisał prozą. Ale trudno jego książki nazwać powieściami. Bo czy powieścią są „Postrzyżyny”

lub „Zbyt głośna samotność”? Jedną rzeczyciwistą, niepodważalną powieścią jest „Obsługiwałem angielskiego króla”. Ciekawe, że sam Hrabal uważał tę książkę za zbiór opowiadań.

Których innych autorów pan przeżył?

Škvoreckiego – krótką autobiograficzną prozę „Příběh neúspěšného tenorsaxofonisty”, czyli „Przypadek niefortunnonego saksofonisty”. Bardzo jednak cenię Milana Kunderę, którego jednak nie było mi dane tłumaczyć. Lubię tego rodzaju prozę – intelektualną, rozumującą. Tak samo ją poetycką twórczość Hrabala.

Natomiast gawęda Škvoreckiego robi mi mniejsze wrażenie. Jego twórczość opiera się na dość powracających się chwytach. Jest on na pewno autorem kilku znakomych książek – „Tchórze” czy „Lwiłob” – jest on bardzo nierówny. Część z jego książek można uznać nawet wyłącznie za „dobre czytadła” bez większej ambicji.

A młodszy autorzy – Jáchym Topol czy Michal Viewegh?

Raczej mnie nie poruszają. Uważam, że w wypadku małych literatur, takich jak polska czy czeska, fenomeny pojawiają się co jakiś czas. Czasem zdarza się, że pojawia się fenomenalne pokolenie. W Polsce było to w 20-lecie międzywojennym, gdy w sali Witold Gombrowicz czy Brun Schulz. W Czechach natomiast takim fenomenem było pokolenie ludzi biutujących na przełomie lat 50. i 60. – Hrabal, Kundera, Škvorecký, a także Vladimír Páral czy Ladislav Fuks.

Obecnie jest mniej ciekawie i niecej dzieje się w czeskim kinie i literaturze. Filmy wspomnianych przeze mnie reżyserów są naprawdę świetne. Ale trzeba przypomnieć, że także w latach 60. w Czechach pierwszy była erupcja w kinie, a dopiero później zaczęło się dziać coś ciekawego także w literaturze. Wreszcie literatura coraz bardziej się zaszła i inspirowały. Może i teraz tak będzie.

Jak pan ocenia odbiór polskiej literatury w RC?

Wydaje mi się, że Czesi mają trudniej z Polską i jej kulturą. Jest dla nich czymś egzotycznym, nie rozumiałym. Pamiętam spotkanie z studentką teatologii, która mówiła, że bardzo interesuje się polską literaturą i w ogóle tym całym wschodnim. Ale na pewno pojawiają się w RC książki autorów, które należało koniecznie przetłumaczyć. Kundera, Miłozza, Szymonka, a także tłumaczeni młodszy pisarze – Tokarczuk, Andrzej Stasiuk czy weł Huelle. Sądzę, że nie można Czechach mówić o jakimś polskim fenomenie, takim jak w Polsce „czeskość” funkcjonuje jako pojęcie czy nawet mit.

Jest pan nie tylko bohemistą, ale i dziennikarzem, zastępcą redaktora naczelnego tygodnika „Forum”. Które to pismo jest przegłównie światowej. Czy i tam pojawiają się artykuły z czeskiej prasy?

Tak, staramy się co jakiś czas przetłumaczyć także teksty z czeskiej prasy – głównie „Lidových novin” i „Respekt”. Często pojawiają się artykuły o czeskich sprawach i brytyjskich, niemieckich...

Myszę, że RC nie jest pominięta polskiej prasie. Kiedy 10 lat temu „Gazecie Wyborczej” pojawiła się ona jedyną piszącą o czeskiej tece, kulturze. Dzisiaj jednak ten zakres zajmuje się już raczej głównymi kanalami i Ukrainą, bo Czeszy są dziś dzień obecne we wszystkich mediach, zupełnie naturalnie. Uważam inne kraje europejskie. Uważam, że jest bardzo ważne.

Rozmawiał: JACEK S...

Ciszej
nad tą
trumną!
Aktualne

ANUSZ GŁOWACKI
Na co ci to,
Janek

Chciałem zacząć pisać, otaczali mnie
ludzie życzliwi. Od razu po pierwszym
wywiadzie na Zachód, a Szwecja to
był Zachód, zostałem wezwany do
MSWiN. Oficer w randze majora zapropono-
wał, żebym się z nim podzielił wrażeniami.
Odpowiedziałem, że piszę o tym
wypowiadanie i tam wszystko będzie.
Przygłaskał mi się przez chwilę, pokręcił
głową, zapalił papierosa i spytał:

Wiem mi pan powie, pan wygląda na
inteligentnego człowieka, dlaczego pan
pisze?

A kiedy zastanawiałem się, co by tu od-
powiedzieć, dodał:

Inteligentny człowiek nie pisze. Intelli-
gentny człowiek nie zostawia za sobą
żadnego śladu.

W książce „Z głowy” opisałem kilka
wzajemnych dla mnie spotkań z Ryśkiem,
który w latach sześćdziesiątych pracow-
wał w „Dzienniku Telewizyjnym”, zaj-
mował się wychwalaniem wszystkiego
i bardzo go martwiło, że ja piszę złośli-
we recenzje teatralne. Też kręcił głową
i pytał:

Na co ci to, Janek? No na co? Cui
bono?

Wstępnie pouczat:
- Zapamiętaj to sobie dobrze. Mów-
nieć ci to po raz kolejny i ostatni, każ-
de ale to każde stworzenie, nawet tak
przeklęte jak kot, też lubi, żeby je po-
głaszkać. A jak pogłaszczesz, to polknie
wysoko, ale to wszystko, co mu dasz
złoto powiesz.

W Nowym Jorku na początku lat
sześciodziesiątych byłem mocno za-
przyjaźniony z polską brygadą z Gre-
enpointu, zajmującą się remontami
mieszkań. Wszystko szło dobrze, ale
raz w barze u Wandeczki na dole Man-
hattanu, w czasie opijania jakiejś pracy,
zaczęłem coś zapisywać na serwetkach.
A to od razu zgasiło uśmiechy bankie-
rów.

Główny kontraktor próbował mnie
zaprowadzić, że to niby jest mój za-
wód. Ale tymkarz Kijanka oświadczył,
że nie poznał kiedyś jednego pisarza,
który robił notatki. I zaraz potem Kijan-
ka został skazany na trzy lata więzienia.
A moje wyjaśnienia, że ja nie piszę
dla UB, tylko dla teatru, machnął ręką,
że to na jedno wychodzi.

Wspominam o tym, żeby uświadomić
młodszym czytelnikom, że zawód
pisarza w socjalistycznej Polsce nie-
mierzalnie budził wyłącznie uczucia
wzruszenia.

Ze słowu wstępnego do wyboru felieto-
w Anusza Głowackiego „Jak być kochanym”,
który niebawem trafi do księgarń.)

TADEUSZ KWIATKOWSKI

Anegdota literackie

Na Wawelu odbywał się po woj-
nie zjazd intelektualistów. W pewnej
chwilu w drzwiach sali obrad zjawił
się Tadeusz Przypkowski i spytał Głow-
ackiego:

- Czy mogę wejść?
Kilka najbliższych siedzących osób za-
wahało chórem:

- Ależ oczywiście, panie profesoro-
nie. Prosimy!

Na to Przypkowski odpowiedział
swoim tubalnym głosem:

- Nie was się pytam, chamy, wła-
snego sumienia się pytam!

emioła

Nr
174

DODATEK KULTURALNO-LITERACKI

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 22. 4. 2005

- Po okresie zachwytu nad literaturą młodych
przychodzi czas na refleksję... - tak chciałoby
się skwitować polemikę na łamach „Polityki”,
w której starli kopie: Paweł Dunin-Wąsowicz

- apologeta młodej polskiej literatury, oraz Sła-
womir Sierakowski - jej wymagający obserwa-
tor. Publikujemy fragment jego krytycznej wy-
powiedzi.

Literatura pozornej niezgody

Można mieć nadzieję, że polscy pisa-
rze, po tym jak świetnie już poradzili
sobie z fasadą polskiej rzeczywistości,
dobiórą się także do jej konstrukcji.
Po tym, jak napiętnowali hipokryzję,
sztuczność nowych ról społecznych
współczesnej Polski, pokażą także ich
źródła. Zajmą się nie tylko toksycznym
ojcem w polskiej rodzinie, ale także
tym, co dzieje się z rodziną wobec
kulturowo-ekonomicznych przemian
ostatnich lat. Nie tylko wyśmieją lo-
kalną bankową despotkę Basię, ale
pokażą, jaki kapitalizm stoi za zacho-
waniem Baś, jaką otoczkę kulturową
wytworzyła obok kolejnych dóbr.

Kapitalizm współczesny na gwałt
poszukuje poszerzenia oferty rynko-
wej. CZEGOŚ NOWEGO. Media za
każdym razem chciałyby w swoich
działach kulturalnych ogłaszać nową
generację w literaturze lub w teatrze,
nowe objawienie, a najlepiej takie bun-
townicze, niegrzeczne, bezkompromi-
sowe. W dzisiejszych czasach rynek
potrzebuje przede wszystkim czegoś,
co można byłoby sprzedać jako auten-
tyczne. Dokładnie tak samo jak Basia
ze *Zwaju Sławomira Shutego* oczekuje
zawsze i wszędzie uśmiechu na twarzy
swoich podwładnych. Żeby wyglądało,
że nie chodzi o kasę, ale o prawdę, do-
bro, piękno.

W świecie wszechobecnej - wręcz
obowiązującej - ironii ironia w litera-
turze nic nie zmienia. Koncentrowanie
się na samym łamaniu konwenansów
jest marnym odwróceniem filister-
stwa.

Najnowsza polska literatura w

osobach *Masłowskiej, Shutego, Na-
hacza, Odiji, Kuczoka* i innych jest
błyskotliwa, dobrze napisana, ale jest
to literatura tylko pozornej niezgody
z dzisiejszą Polską. Zostawia nas z
pustymi rękami. Nawet fatalistyczne
zakończenia *Tartaku, Czwartego nie-
ba, Wojny polsko-ruskiej, Gnoju, Zwaju*
nie mają w sobie nic z prawdziwego
zagrożenia, a dużo z bezradności. Jeśli
prowadzą do jakichś wniosków, to ra-
czej do takich, że na problemy kapita-
lizmu odpowiedzią jest jeszcze więcej
kapitalizmu. Prymitywnej masowej
konsumpcji mówimy nie, zachowanie
i język Basi nas śmieszy, ale czcigodnie
nam panujący we wszystkich mediach
masowych, na uniwersytetach, w ży-
ciu politycznym język neoliberalizmu
jest dla nas oczywisty, przezroczy-
sty, nie łączymy go z językiem Baś, nie do-
strzegamy logicznego wynikań między
nimi. Kapitalizm tak, wypaczenia
nie. Tyle tylko, że na dobrą sprawę jest
to postawa sprzeczna, niepozabawiona
hipokryzji: wolny rynek jest dobry, a
jego konsekwencje, takie jak wymu-
szona na bezbronnych pracownikach
sztuczność i uprzedmiotowienie ludz-
kich reakcji już nie? Wyśmiewanie
Basi czy Zdzisława Sztorma to wy-
śmiewanie się z wykonawców, a nie
mocodawców systemu.

Co więcej, można odnieść wra-
żenie, że za złem pokazywanym w książ-
kach *Masłowskiej* czy *Shutego* stoją
wady ludzi, a nie instytucji. Czy gdyby
Basia nie była taka głupia, w banku
przestalyby obowiązywać regulaminy
polegające na wciskaniu ludziom nie-

OPINIE

Prof. GEZA VERMES: Wydarzenia to nie przestanie

Historia jest literaturą. Historia-nauka opiera się na piśmiennictwie. Ale jest
wielka różnica między dziełem historycznym, które ma przedstawiać określone
wydarzenia lub idee czy opisywać, jak idee wpływały na wydarzenia, a czymś,
czego głównym zadaniem jest zawrzeć przesłanie w historycznych ramach.

(Urodzony na Węgrzech amerykański bibliista, w rozmowie dla „Tygodnika
Powszechnego”.)

BRULION

Poezja wschodzących gwiazd

Istnieje w Pietwałdzie wydawnictwo
ALISA, które jest ciekawe o tyle, że w
swych tomikach nazwanych *Součas-
ná poezie* drukuje nie tylko po cze-
sku, ale również po polsku. A jeszcze
widzę w tomikach tego wydawnictwa
dalszy plus - autorami poezji, a także
prozy, są ludzie młodzi i starsi z całej
Republiki Czeskiej oraz z Polski. Jest
poezja pisana również po francusku,
słowacku.

W każdym tomiku pezi z 2004 r.
znajdziemy na wstępie notki biogra-
ficzne. W dwu tomikach pojawia się
148 nazwisk z krótką biografią auto-
rów.

Jakże mile zaskakuje nazwisko
Marian Palowski, absolwent polskie-
go gimnazjum w Cz. Cieszynie, obec-
nie student Wydziału Medycznego
w Olomuńcu. Z notki biograficznej
dowiadujemy się, że ten młodzieniec
(ur. 1983) dotąd nigdzie nie publiko-
wał. Wahał się, czy ma swoje utwory
publikować we wspomnianych tomi-
kach. Pozwól sobie do tej notki bi-
ograficznej dodać: jabłko nie spadnie
daleko od jabłoni! Autor jest wnukiem
znanego nam **Henryka Jasiczka**.

Marian pisze jednak trochę inną
poezję niż „jego” dziadek, ale pisze
jak dziadek nie tylko po polsku, lecz
również po czesku.

W tomikach *Současná poezie* za-
skoczył mnie jeden z czeskich auto-
rów - **Libor Martinek** swymi *Psalma-
mi na śmierć ks. Jerzego Popiełuszki*.

W notkach biograficznych mo-
żemy wyczytać, że autorzy wierszy
pochodzą również z Nawsi, Wędry-
ni, Hawierzowa, Bogumina czy Orlo-
wej.

LADA KUMNIKL

WŁADYSŁAW SIKORA

Miasto po deszczu

Już listonoszki wyszły na ulice
do emerytów sprawdzających
brzozy,
pęcherze po piwku i ciężkie biusty
na parapetach. Od rzeźni wieje
lipowym kwieciami ze świńską
sierścią,
a Olza sapie czepiając się łozin,
by nie ominąć czeskiej granicy.
Pod wiaduktem przemknął
samochód
pelen trumien, ponieważ zanosi się
na deszcz. Pamiętam również
taką poezję.
Utwór z antologii E. Rosnera „Wier-
szem o Cieszynie” (Cieszyn 1980).

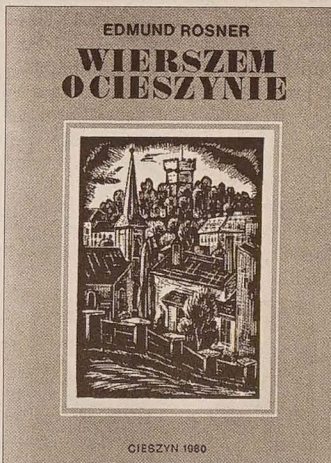
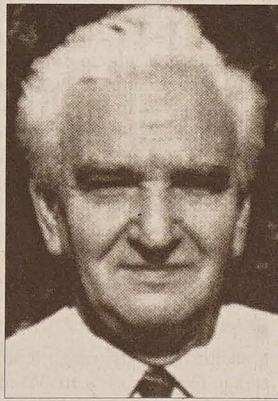
Uczony, nauczyciel, człowiek (2)

(W PIĄTĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI EDMUNDA ROSNERA)

Urodził się 12 maja 1930 r. w Bielsku-Białej. Po
ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. A.
Osuchowskiego w Cieszynie zapisał się w r. 1950 na
polonistykę do Krakowa (UJ), którą w trzy lata póź-
niej ukończył dyplomem I stopnia, magisterium zaś
uzyskał w r. 1961 na WSP w Katowicach, broniąc
pracy dyplomowej *Stosunek Stefana Żeromskiego
do literatury niemieckiej*. W tym czasie (1953-1972)
pracował, jak już nadmieniono, jako polonista w
cieszyńskim Zespole Szkół Rolniczych, prowadząc
także zajęcia z języka ojczystego i literatury m.in.
w Liceum Medycznym i Liceum Ogólnokształcą-
cym im. A. Osuchowskiego, w którym sam zdawał
maturę w r. 1950. Uczniowie tych szkół do dziś
wspominają go jako nauczyciela zawsze wzorowo
przygotowanego, który budził wielki respekt. Wy-
magał bowiem wiele. Także od siebie. Ilu nauczy-
cielom szkół średnich chce się dokształcać, udosko-
nalać swój warsztat pedagogiczny i specjalistyczny?
Jest to, rzecz jasna, pytanie retoryczne. Jednak jemu
się chciało. Uczył i przygotowywał pracę doktorską,
obronioną w r. 1975 na WSP w Krakowie. W tym
czasie żywo zajmował się regionalizmem, toteż jej
tytuł brzmiał: *Wiedza o regionie na lekcjach języka
polskiego w szkołach średnich. Na przykładzie Ślą-
ska Cieszyńskiego*. Od r. 1972 pracował już w Filii
Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, której to uczel-
ni został wierny do końca. Jego droga nauczyciela
akademickiego prowadziła od wykładowcy do pro-
fesoru nadzwyczajnego. Oczywiście, warunkowane
to było dalszymi badaniami, kolejnymi publikacja-
mi, stopniami naukowymi. Po doktoracie przyszła
kolej na habilitację. Przypadła ona na okres, kiedy
zaczął się intensywnie zajmować polsko-austriacki-
mi związkami literackimi. Wynikiem tych zaintere-
sowań była praca *Między erosem a caritas. Życie i*

twórczość Almy Johanny Koenig
(1887-1942?), obroniona w r. 1987
na Uniwersytecie A. Mickiewicza
w Poznaniu. Prof. Rosner stał się
doktorem habilitowanym.

Jego fascynacje regionali-
zmem, literaturą zaolziańską, pol-
sko-czeskimi, polsko-austriackimi
związkami literackimi i kultural-
nymi nie były problemami wy-
konstrowanymi, ale wyrastały
z historii i położenia geograficz-
nego regionu, w którym przyszło
mu żyć i działać. Śląsk Cieszyński
jako teren pogranicza, ocierający
się o Słowację i Morawy, przez
prawie cztery wieki należący do Habsburgów, stał
się dla profesora Rosnera laboratorium, w którym
rodziły się prace nie tylko ważne dla regionu, ale
swym znaczeniem przekraczające jego granice.
Ogłaszane były, a jest ich grubo ponad 800, jako sa-
modzielne tytuły, również wzbogaciły wiele czaso-
pism i wydawnictw zbiorowych zarówno cieszyń-
skich, jak i ogólnokrajowych oraz zagranicznych.
Jego publikacje z wdzięcznością wspominają czy-
telnicy m.in. „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, „Zwro-
tu”, „Kalendarza Śląskiego”, „Jutrzenki”, „Ogniwa”,
„Rocznika Cieszyńskiego”, „Kalendarza Beskidzkie-
go”, „Kwartalnika Opolskiego”, „Watry”, którą od r.
1988 redagował. W tych i jeszcze innych pismach i
periodykach ukazało się wiele Jego szkiców różnej
objętości, ale zawsze ciekawych, nierzadko odkry-
wczych, traktujących o pisarzach cieszyńskich, naj-
częściej zaolziańskich (np. o G. Przeczku, K. Piegzie,
J. Gaudynie, G. Sajdoku, G. Palowskim, H. Jasicz-
ku, K. Jaworskim, B. Bielanie, W. Sikorze i in.). Do

analiz tych i przemyśleń wracał, po-
głębiał je i poszerzał o nowe obszary,
o czym możemy się przekonać w książce *Literatura
polska z czeskiego Śląska* (1995). Co najmniej pa-
rę rozpraw jest tu znaczących, wręcz pionierskich.
Mam na myśli teksty o literaturze i ugrupowaniach
literackich na Zaolziu, przy czym literatura za Ol-
zą jest tu interpretowana gatunkowo i w różnych
okresach swego rozwoju. Naturalną konsekwencją
tych zainteresowań stały się antologie poezji, np.
W. Przeczka, E. Michalskiej, W. Sikory czy **J. Ruc-
kiego**, przygotowane przez prof. Rosnera, który za-
opatrzył je również w treściwe biogramy twórców
wraz z charakterystyką ich pisarstwa. Oprócz tych
antologii monograficznych opublikował podobne,
lecz wieloautorskie, niezwykle funkcjonalne, wy-
korzystywane przez szkoły, organizacje kulturalne,
zespoły regionalne itp., sławia one bowiem uroki
Cieszyna (*Wierszem o Cieszynie*, 1980) czy piękno
beskidzkich groni (*Gronie nasze gronie*, 1978; *Spod
beskidzkich groni*, 1979).

(cdn.)

KAROL DANIEL KADŁUBIEC

Telewizja

WTOREK 26 KWIETNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata 9.05 Czerwony traktor (s. anim.) 9.25 Jedynecka (dla dzieci) 9.50 Bajeczki Jedynecki 10.00 Piątka detektywów (s.) 10.30 Moda na sukces (s.) 10.55 Dr Quinn (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.40 Miasto marzeń 14.10 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 14.30 Odkrywcy, cuda i medycyna - Serce 15.00 Wiadomości 15.10 MaMa 15.35 Moda na sukces (s.) 16.00 Program publicystyczny 16.25 Recepty Jedynecki (pr. kulin.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Miasto marzeń (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Klan (s.) 18.50 „Klan” od kuchni 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy 20.30 Liga Mistrzów studio 22.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 23.25 Wiadomości 23.40 Plus minus 0.05 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup 0.20 Jekyll Island (film USA) 1.50 Sprawy rodzinne (film USA).

■ TVP 2

6.50 Złotopolscy (s.) 7.15 10 minut tylko dla siebie 7.25 Rozalka Olaboga (s.) 7.45 Plastusiowy pamiętnik (s.) 7.55 Kasztaniaki (s.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Panorama 11.24 Pytanie na śniadanie 11.55 Święta wojna (s.) 12.25 Szczyt głupoty (s.) 12.45 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.30 Lada dzień (film USA) 14.15 Bar „Atlantic” (s.) 14.40 Księżniczki z Monako (film ang.) 15.30 400 kilometrów mrozu (pr. dok.) 16.00 Panorama 16.10 M jak miłość (s.) 17.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.20 Złoty interes (mag.) 17.55 Pogoda dla alergików 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) 19.30 Gorączka (mag.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Szósty stopień oddalenia (film USA) 0.45 Kinofkino.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Trafiony zatrudniony 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadki natury - Wąż morski 9.45 Dusza kresowa (pr. dok.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Panorama morza (mag.) 12.35 Na wolności - Opera

SZÓSTY STOPIEŃ ODDALENIA

Film USA, 120 min, 1993

TVP 2, wtorek 26. 4., godz. 22.45

Reżyseria: Fred Schepisi

Występują: Stockard Channing,

Will Smith, Donald Sutherland, Ian

McKellen i inni.

Flan i Ouisa Kittredge są typowymi przedstawicielami nowojorskiej śmietanki towarzyskiej. Handel dziełami sztuki światowej klasy umożliwia im dostatek, wolne od trosk życie w otoczeniu równie zamożnych znajomych. Idyllę zakłóca pojawienie się w ich mieszkaniu młodego Murzyna, Paula, który przedstawia się jako syn słynnego aktora Sidneya Poitiera i kolega studiujących na Harvardzie dorosłych dzieci gospodarzy. Podaje wiele szczegółów dotyczących rodziny Kittredge'ów i świadczących o tym, że dobrze ich zna. W dodatku jest ranny; ponoć w parku ktoś zaatakował go nożem i ranił w bok. Ouisa opatruje go, Flan oferuje coś do picia.

cja lemur (pr. dok.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Bądź zdrow! (mag.) 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 14.55 Janka (s.) 15.45 O tym, jak Gary odkrywa Polskę (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Służba zdrowiu 17.05 Blżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Raport z akcji 19.00 Klan (s.) 19.25 Świat magazyn międzynarodowy 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Klan Churchillów - Cienie zmiernych (film ang.) 0.05 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Pokémon (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Stan wyjątkowy (film USA) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 11.10 Idol wyniki 11.25 Samo życie (s.) 12.10 Zbuntowany anioł (s.) 13.05 Twój lekarz (mag.) 13.20 Wystarczy chcieć 13.30 Exclusive 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 13. posterunek (s.) 17.00 Stan wyjątkowy (film USA) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Daleko od noszy (s.) 20.45 Bezsenność (film USA) 23.30 Boston Public (film USA) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.55 Nasze dzieci (mag.) 1.50 Fala uderzeniowa (film USA) 3.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.00 Spostrzeżenia Karla Kyncla 5.05 Ciekawostki z regionów 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Tsunami, które wstrząsnęło światem (dok.) 11.00 Bajka o Faustowi 1/2 (film czes.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniery (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego II (s. dok.) 15.00 Oczarowanie V (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 16.35 Simpsonowie XIV (s.) 17.00 Przyjaciele VII (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy (s. dok.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Saga rodu Forsytów (s.) 21.25 Wspomnienia przeszłości: Wędrowniki z dinosaurami II (s. dok.) 21.55 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOczłotwórca (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Przyjaciele VII (s.) 0.55 Allo! Allo! (s.) 1.25 W wywiadzie II (s.) 2.10 Kalendarium 2.30 AZ-kwiz 2.50 Skarby świata 3.05 Świat sztuki 4.05 Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

5.00 Europa dziś (mag.) 5.30 Reporterzy TVC (rep.) 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dobre rano z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Tajemnicza natura (s. dok.) 12.30 Kultura. cz (mag.) 13.00 Powrót do źródeł (s. dok.) 13.20 Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) 15.20 Blok publicystyki ekologicznej 16.20 Telewizyjny uniwersytet (pr. ed.) 16.35 Rodzina a szkoła (mag.) 16.55 Popularis (mag.) 17.30 Babilon (mag.) 17.50 Allo! Allo! (s.) 18.20 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn motoryzacyjny 19.40 GEN (s. dok.) 20.00 Na pływali z Jeanem-Paulem Gaultierem (talk show) 20.25 Liga Mistrzów (piłka nożna) 23.00 Piłkarskie bąbelki 2005 23.10 Film o filmie:

2046 (dok.) 23.25 Mój dom, mój... (dok.) 23.55 Magnesia Litera 0.55 Za ścianą 1.25 Magazyn motoryzacyjny 2.05 Jazz klub 1998 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Historie z Serengeti (s. dok.) 9.30 Kiedy Harry poznał Sally (film USA) 11.15 Matlock IX (s.) 12.10 Marianna, królowa nocy (s.) 13.00 Darowane serce (s.) 13.50 Moja puszysta Walentyna (s.) 14.45 Obronca (s.) 15.40 Chicago Hope IV (s.) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Medicopter 117 IV (s.) 18.10 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.05 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.05 Na własne oczy (pr. publ.) 22.00 Nowa Podrózomania (mag. podr.) 22.45 Chirurgia plastyczna z o.o. II (s.) 23.40 Napad (film USA) 1.15 Filmie Toronto III (s.) 2.00 I ty też (film fr.) 3.30 Tele Tele 4.15 Dwaj z Queens II (s.) 4.35 Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) 9.00 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.15 Hotel Orth VIII (s.) 12.10 Siska I (s.) 13.15 Świat Dawsona IV (s.) 14.05 Pomoc domowa II (s.) 14.35 Pan Złota Rączka V (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 II (s.) 16.00 Jej mordercy (s.) 16.55 Jednostka specjalna, Kolonia (s.) 17.50 Obwód Wolfa VII (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 Podrywarnia (pr. roz.) 22.15 Cienka czerwona linia (film USA) 1.20 Szybka wygrana 2.35 t-music 3.55 Salon samochodowy 4.25 Sauna (talk show) 5.05 Prima archiwum.

ŚRODA 27 KWIETNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata 9.05 Uroczy zakątek (film franc.) 9.30 Domisie (s. anim.) 9.50 Bajeczki Jedynecki 10.00 Rupert Rupert i fioletove ciasteczka (dla dzieci) 10.30 Moda na sukces (s.) 10.55 Dr Quinn (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 To trzeba wiedzieć (pr. public.) 12.25 Samo życie (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.40 Miasto marzeń (s.) 14.10 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 14.25 Małpa za kierownicą (film USA) 15.00

ZA MŁODY NA OJCA

Film USA, 90 min, 2002

TVP 1, środa 27. 4., godz. 20.30

Reżyseria: Éva Gárdos

Występują: Kathy Baker, Paul

Dano, Katie Stuart i inni.

Telewizyjna opowieść o nastolatce, która zachodzi w ciążę z rówieśnikiem ze szkoły. Rodzice dziewczyny są zbulwersowani tą wiadomością i podejmują decyzję o oddaniu noworodka do adopcji. Ich plany krzyżuje ojciec dziecka, który nieoczekiwanie zmienia zdanie co do losu nienarodzonej pociechy. Susan i Dan Freemanowie tworzą zgodną i szczęśliwą rodzinę. Nie należą do bardzo zamożnych, oboje pracują i starają się zapewnić dzieciom życie na przyzwoitym poziomie. Mają osiemnastoletnią córkę, Alex, sprawującą drobne problemy wychowawcze, i młodszego o 3 lata syna, Matta, który jest bardzo grzecznym i spokojnym chłopcem. Po ukończeniu szkoły piętnastoletnie zamierza kontynuować edukację w college'u. Kiedy okazuje się, że jego koleżanka z klasy, Francesca, ma spore zaległości w nauce, Matt oferuje jej pomoc. Częste spotkania zbliżają ich do siebie. Młodzieńcza fascynacja ma jednak przykre konsekwencje. Wkrótce okazuje się, że dziewczyna jest w ciąży. Freemanowie narzekają na córkę, która coraz częściej sięga po papierosy. Sądzą, że zbyt dużo czasu spędza z chłopakami.

Wiadomości 15.10 Kochamy polskie komedie 15.35 Moda na sukces (s.) 16.00 SF symulator faktu (mag.) 16.30 Recepty Jedynecki (mag. med.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Miasto marzeń (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Klan (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy 20.30 Za młody na ojca (film USA) 22.00 Przypadkiem zdarzyło się w ACEH 22.35 Wiadomości 22.45 Międzynarodowy Turniej Tenisowy Kobiet J&S Cup 23.00 Wedle wyroków Twoich... (film pol.).

■ TVP 2

6.50 Złotopolscy (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie 7.20 Rozalka Olaboga (s.) 7.50 Plastusiowy pamiętnik (s. anim.) 7.55 Kasztaniaki (s.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Panorama 11.20 Pytanie na śniadanie 11.55 Święta wojna (s.) 12.25 Szczyt głupoty (s.) 12.45 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.30 Lada dzień (film USA) 14.15 Bar „Atlantic” (s.) 14.45 Proboszcz 2005 15.05 Mój pierwszy raz (talk-show) 16.00 Panorama 16.10 M jak miłość (s.) 16.55 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.00 Życie ssaków - Mięsożercy (pr. dok.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) 19.30 Kocham kino 20.00 Jaś Fasola (s.) 20.30 Chelsea Londyn - FC Liverpool (Liga Mistrzów - półfinał) 22.55 Panorama 23.15 Biznes 23.20 Sport-telegram 23.35 Idy marcowe (film USA) 1.00 Szczur (film pol.) 2.40 Golec uOrkiestra 4 (pr. muz.) 3.15 Meksyk - Polska (mec. towarzyski).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Służba zdrowiu 8.05 Blżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Porwanie dziecka Lindbergha (film ang.) 9.45 Dusza kresowa (s. dok.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Zadymiło, aż miło (pr. muz.) 12.10 Prosto z lasu (felieton) 12.35 Świat Pacyfiku (s.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Integracja (mag.) 14.10 Tatrzzańskie opowieści (pr. dok.) 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 14.55 Janka (s.) 15.45 To jest temat 16.00 Obrady Senatu 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Powiedz stop 19.00 Klan (s.) 19.25 Teleplotki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Made in Silesia 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Dział przesyłki niedoręczonych (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Pokémon (s. anim.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Stan wyjątkowy (film USA) 9.45 Liga mistrzów śmiechu 10.25 Benny Hill (s.) 10.40 Czulość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV market 13.05 Rocket Power (s.) 13.30 Pasjonaci 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Interwencja (mag.) 16.20 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Miódowe lata (s.) 21.10 Fala uderzeniowa (film USA) 22.15 Zdarzyło się w Boulder (film USA) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Pierwsza fala (film USA) 1.35 Kuba Wojewódzki 2.25 Polska Liga Siatkówki półfinał (mag.).

■ TVC 1

5.00 Program muzyczny 5.35 Nasza wieś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Simpsonowie XIV (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Był sobie dom (s.) 11.10 Gram sercem (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Świat książ-

zek (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.05 4 na ekranie (teleturniej) 15.50 Gdzie pieniądze pomagają 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.00 Przyjaciele VIII (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy (s. dok.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.30 Świętynie wyglądasz! (mag.) 20.50 4 na ekranie (teleturniej) 21.40 W wywiadzie II (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Oczarowanie V (s.) 0.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki Szansy 0.20 Przyjaciele VIII (s.) 0.45 Talk show J. Krausa 1.20 Allo! Allo! 1.55 Pod pokrywką 2.20 EXPOczłotwórca 2.30 AZ-kwiz 2.50 Ten nasz czeski charakter 3.20 Reporterzy TVC 3.35 Wspaniałe lata na Provázkú.

■ TVC 2

5.00 Telewizyjny uniwersytet (pr. ed.) 5.15 Rodzina a szkoła (mag.) 5.30 Popularis (mag.) 6.00 Gdzie pieniądze pomagają 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Na pływali z J.-P. Gaultierem 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Ciotka (s.) 12.55 Wizyta w zoo 13.00 Na tropie 13.30 Europejskie technologie (s. dok.) 13.45 Wideoatlas naszej przyrody 13.55 Śpiewanki 14.00 Madronos (dla dzieci) 14.20 Wyzytówka. Astronomi. Grygar 14.50 Game Page (mag.) 15.10 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spostrzeżenia z zagranicy 15.50 Cudowny świat: Człowiek - tajemnicza istota (s. dok.) 16.10 Broń II wojny światowej (s. dok.) 17.00 Legenda... (dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.50 Allo! Allo! (s.) 18.20 Mój dom, mój... (dok.) 18.35 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium 20.00 Kristián Kodet (dok.) 20.25 Liga Mistrzów (piłka nożna) 23.00 Piłkarskie bąbelki 2005 23.10 Zegnań słońce (dok.) 0.05 25 lat Prażelskiej výběru 1.20 Folklorika 1.55 Babilon 2.15 Mieszkanie sztuką jest 2.35 Na tropie 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Historie z Serengeti (s. dok.) 9.30 Stefan (film niem.) 11.15 Matlock IX (s.) 12.10 Marianna, królowa nocy (s.) 13.00 Darowane serce (s.) 13.50 Moja puszysta Walentyna (s.) 14.45 Obronca (s.) 15.40 Chicago Hope IV (s.) 16.35 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Medicopter 117 IV (s.) 18.10 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nkręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Sisko (film USA) 22.35 Pasti, pasti, pastičky (film czes.) 0.55 Mutant X II (s.) 1.25 Na własne oczy 4.15 Dwaj z Queens (s.) 4.35 Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) 9.00 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.15 Hotel Orth VIII (s.) 12.05 Siska I (s.) 13.15 Świat Dawsona IV (s.) 14.05 Pomoc domowa II (s.) 14.35 Pan Złota Rączka V (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 II (s.) 16.00 Jej mordercy (s.) 16.40 Jednostka specjalna, Kolonia (s.) 17.50 Obwód Wolfa VII (s.) 18.40 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.55 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne 20.55 Pod pokrywką 21.30 Dementi (pr. roz.) 22.25 Władca 23.00 Dementi (pr. roz.) 23.00 Wiadomości 23.30 Sauna (talk show) 3.45 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Pełno nas, a jakby nikogo nie było,
jedną małą duszą
tak wiele ubyło...

Dnia 26. 4. mija 1. bolesna rocznica
nagłej śmierci naszego Drogiego

śp. **JÓZEFA
PODERMAŃSKIEGO**

z Trzyńca. O chwilę zadumy i cicha
modlitwę prosi żona oraz synowie
Bolesław i Leszek z rodzinami.

GL-210

Cierpiałam, kiedy mnie nie rozumieście
Kogo skrzywdziłam, wybaczcie mi
Kogo pocieszyłam, wspominajcie
Niech smutek nigdy nie łączy się z moim imieniem.

W głębokim żalu pogrążeni za-
wiadamy, że dnia 22 kwietnia
2005 zmarła nagle w wieku 81 lat
nasza Najdroższa Mama, Teściowa,
Babcia, Prababcia, Siostra,
Szwagierka i Ciocia

śp. **MARIA NIEDOBOWA**

z domu Krężelok, zamieszkała w Kocobędzu. Pożegnanie z Drogą Zmarłą odbędzie się w środę 27. 4. 2005 o godz. 15.30 w kościele rzymskokatolickim w Ligocie. Zasmucona rodzina.

GL-227

W głębokim żalu i smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23. 4. 2005 zmarł w wieku 82 lat nasz Kochany

śp. inż. **WŁADYSŁAW TROMBIK**

zamieszkały w Bystrzycy. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 27. 4. 2005 o godz. 15.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Bystrzycy. Zasmucona rodzina.

GL-230

Czas szybko płynie,
lecz smutek w sercach pozostaje.

Dnia 27 kwietnia minie pierwsza
rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. **JÓZEFA SŁOWIKA**

z Piosiecznej. Z miłością i wdzięcznością wspominają najbliżsi.

AD-059

Czas szybko mija,
lecz pamięć pozostaje w naszych sercach.

Dnia 27. 4. 2005 mija 4. rocznica
śmierci naszego Kochanego

śp. **ALOJZEGO STANKUSZA**

z Olbrachcic. Z miłością wspominają najbliżsi.

AL-021

W dniu 26. 4. 2005 mija 10. rocznica
śmierci naszego Drogiego Ojca i
Dziadka

śp. **FRANCISZKA WAŁACHA**

z Bystrzycy. Z szacunkiem i miłością wspominają i o chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-211

Dotknięci bolesną stratą zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, iż dnia 24. 4. 2005 zmarła w wieku 69 lat nasza Najukochańsza Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. **FRANCISZKA KOŻUSZNIK**

z domu Macura, zamieszkała w Oldrzychowicach 610. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 28 kwietnia 2005 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu. W smutku pogrążona rodzina.

AD-063

dzenie i dyskusja pt. „Historia II wojny światowej po 60-ciu latach od jej zakończenia”.

KARWINA

FRYSZTAT – MK PZKO i jego Klub Propozycji zapraszają dziś 26. 4. o godz. 17.00 do frysztackiego Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Baśń mojego życia” (w 200. rocznicę urodzin duńskiego baśniopisarza i prozaika H. Ch. Andersena).

LESZNA DOLNA – zarząd MK PZKO zaprasza miłośników teatru amatorskiego na spektakl „Droga do Dworu” w wykonaniu zespołu wędryńskiego 1. 5. o godz. 16.00 w Domu PZKO. Wstępne dobrowolne.

WĘDRYNIA – MK PZKO zaprasza byłych i obecnych członków PZKO-wskiego Zespołu Gimnastycznego na spotkanie przedjubileuszowe 7. 5. o godz. 17.00 w Czytelnicy. Uczestnicy otrzymają publikację z okazji 100-lecia zespołu. Zgłoszenia przyjmuje Bohdan Ondraszek, Wędrzynia 943, nr tel. 558 324 314.

TRZYNIEC OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na wycieczkę 7. 5. pt. „Ostrawa nieznaną”. Zgłoszenia będą przyjmowane w poniedziałki w godz. 15-17

w Domu PZKO im. A. Wawrosza w Trzyńcu na Tarasie. Dla członków MK autobus darmowy.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza na zebranie informacyjne o Festiwalu PZKO i na prelekcję F. Szopy pt. „Polacy na frontach II wojny światowej” 28. 4. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na Otwarte Mistrzostwa Koła w tenisie stołowym w Domu PZKO Skrzeczkoń o godz. 9.00, dnia 30. 4. dla dorosłych, 7. 5. dla młodzieży szkolnej.

GNOJNIK – Polska Sekcja Narodowa Ruchu Politycznego Coexistencia-Wspólnota zaprasza na zebranie obwodowe dla gmin: Gnojnik, Trzarnowice, Śmiłowice, Trzycieć, Rzeka, Ligotka Kameralna, Wielopole 27. 4. o godz. 18.00 w Domu PZKO w Gnojnku. Temat obrad: Kongres Ruchu 14. 5., wybory komunalne 2006.

HAWIERZÓW SUCHA – zarząd MK PZKO zaprasza na prelekcję Franciszka Bałona pt. „Spotkanie z przyrodą” 27. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO. Informujemy, że są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę do Oświęcimia. Zgłoszenia przyjmują rejonowi lub w środy w godz. 15-17 w świetlicy koła.

CZ. CIESZYŃ – Biblioteka Miejska, filia przy ul. Havlíčka 6, zaprasza na spacer po Cieszynie „Szlakiem cieszyńskich magnoli” 27. 4. o godz. 14.00. Zbiórka przy bramie Ośrodka Kultury „Strzelnica”.

PTTS „B5” – zaprasza 30. 4. na Rajd rowerowy około Hawierzowa. Zbiórka na dworcu kolejowym Sucha Górna o godz. 10.00.

CZESKOCIESZYŃSKI KLUB PROPOZYCJI – zaprasza 28. 4. na wycieczkę do Końskiego Lasu – rezerwatu przyrody. Odjazd pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 15.20 do Ropiczy (Baliny), gdzie zaczekamy na pociąg z Nawsia (15.09), o 15.32 pod przewodnictwem Karola Guńki wyruszamy na 2 godz. spacer. Powrót o godz. 17.32 do Cz. Cieszyna.

ZG PZKO – prosi przedstawicieli Miejsowych Kół o podjęcie w swoim obwodzie biletów i plakatów festiwa-

DZIESIĄTY MAJ NAD OLŻĄ TO...

Pięć niedzielnych koncertów

KARWINA DARKOW (S. M.) – Organizatorzy tegorocznego jubileuszowego „Maja nad Olżą” – Miasto Karwina, Uzdrowisko Darków oraz PZKO – przygotowali dla publiczności 10. edycji tej imprezy nader ciekawy program.

W pierwszą niedzielę maja wystąpi w Darkowie znana górnicza orkiestra dęta „Majovák” z Karwiny oraz ZPiT „Olza” z Cz. Cieszyna.

8 maja dadzą koncert chóru mieszane „Dźwięk” z Karwiny Raju oraz „Słowiczek” z Rept Śląskich z Polski, a także zespół folklorystyczny „Hlubina” z Ostrawy. Na program kolejnej niedzieli zlo-

ży się występ ZPiT „Suszanie” oraz orkiestry „Akordanka”, 22 maja wystąpi orkiestra dęta „Ravna Gora” z Chorwacji oraz darkowski chór mieszany „Lira”. Koncerty tegorocznego „Maja nad Olżą” zakończy 29 maja karwińska „Mała czarna hudba” oraz zespół folklorystyczny „Slezanek – Slezan” z Cz. Cieszyna.

Początek wszystkich koncertów niedzielnych zaplanowano na 13.30. Odbędzie się one w Parku Zdrojowym, zaś w razie niesprzyjającej pogody zostaną przeniesione do miejscowego Domu Zdrojowego.

NA SCENIE KAMERALNEJ TEATRU „ARENA”

»Tango« Mroźka

OSTRAWA (mro) – „Tango” Sławomira Mroźka prezentuje właśnie na swoich deskach Scena Kameralna „Arena” w Ostrawie. Kontynuując współpracę z polskimi reżyserami, kierownictwo teatru tym razem zaprosiło **Józefa Czernieckiego** z Krakowa, który dokonał także adaptacji tekstu i wyboru oprawy muzycznej. Choreografię opracowała **Renata Worek-Drössler**.

W rolach głównych tego absurdu dramatu, uniwersalnej tragikomedii o poszukiwaniu porządku i zasad w tłumaczeniu **Heleny Stachowej** można oglądać młodszą **Milusę Hradską**, młodszego **Bohuslava Čvančara**, **Pavla Cisovskiego** i in. Przedstawienie zostało zrealizowane przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC.

»Przyjaźń« na 700-lecie

SUCHA GÓRNA (KP) – W ramach obchodów 700-lecia Suchoj Górnej samorząd gminny postanowił sprezentować mieszkańcom koncert znanego i popularnego nie tylko na naszym terenie 70-osobowego Zespołu Śpiewaczo-Muzycznego „Przyjaźń” z Karwiny. – *Przygotowaliśmy, zgodnie z życzeniami gospodarzy – powiedział kierownik artystyczny i dyrygent zespołu Józef Wierzoń – bardzo urozmaicony repertuar. Będą w pierwszej części koncertu przeboje pieśni klasycznych, sakralnych i operowych (Beethoven, Haendel, Gounod, Verdi, Różycki, Smetana), zaś w drugiej części programu chór, orkiestra oraz soliści Grażyna Wilk – Biernot (sopran) z Pragi, członkini Chóru Filharmonii Czeskiej, oraz czołowy zaolziański tenor Władysław Czepiec sprezentują słuchaczom wiecznie uroczę melodie ze światowych operetek (m.in. „Księżniczki czardasza” Kalmana, „Ptasznika z Tyrolu” Zeller, „Wesołej wdówki” Lehara) i musicali („My Fair Lady” Loewego).*

Koncert odbędzie się w sobotę 30. 4. br. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Suchoj Górnej.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 20. 5. wystawa twórczości Antonína Othy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10:** do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja Czarodziejski świat tramwajów. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmanach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ORŁOWA MIASTO, Stary rynek 74:** do 3. 7. wystawa „115 lat ochotniczej straży pożarnej w Orłowej Miście”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13.

W teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYŃ: Ondraszek – Pan Lysej Góry (26, godz. 12.30, studenci; 19.00, grupa CTB; 27, godz. 12.30, studenci; 19.00).

W kinach

KARWINA – Centrum: Constantine (16, godz. 20.00); Hitch (26, 27, godz. 17.45); Ray (27, godz. 20.00); Reflex: Zostane to medii nami” (26, 27, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Komoros:** Zatańcz ze mną (26, 27, godz. 20.00); Dom latających sztyletów (26, 27, godz. 17.30); **HAWIERZÓW – Centrum:** Małolaty u taty (26, 27, godz. 17.45); The Ring (26, 27, godz. 17.45); Paparazzi (26, 27, godz. 20.00); **CIESZYŃ – Piast:** Sahara (26, 27, godz. 19.45); Lucky Luke (26, 27, godz. 19.00); Pitbull (26, 27, godz. 17.45).

W na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 17.30).

POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa (107,3 m i Trzyńiec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00).

W na terenie

KARWINA – Komitet Obwodowy zaprasza na zebranie komitetu miejskiego 28. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina Raj. Omawiany będzie występ ZPiT „Śląsk” oraz Festiwal PZKO (przedstawienie biletów).

KARWINA RAJ – MK PZKO i Klub Seniorów zapraszają wszystkich członków oraz członków Klubu Młodych na spotkanie 26. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie: wpro-

Handlowa firma zagraniczna
z siedzibą w Karwinie
poszukuje

ASYSTENTKI DYREKTORA:

- znajomość pracy na PC
- znajomość podstaw księgowości
- język polski słowem i pismem

Życiorys prosimy przesyłać na e-mail
odilia@seznam.cz

Bliższe informacje
na tel. 608 889 175
od godz. 9.00 – 15.00

RK-089

Pomóc uzależnionym

CZ. CIESZYN (mro) – *Chcemy dać szansę ludziom uzależnionym od alkoholu, chcemy ich wesprzeć w dwóch płaszczyznach – duchowej oraz socjoterapeutycznej* – powiedział **Jan Czudek**, prezes Stowarzyszenia Obywatelskiego „Błękitny Krzyż w RC”. W piątek 29 bm. Stowarzyszenie organizuje w Cz. Cieszynie „Na Niwach” swoją pierwszą w RC konferencję międzynarodową.

Konferencja jest efektem współpracy Diakonii Śląskiej, Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Augsburgskiego Wyznania z organizacjami „Błękit-

nego Krzyża” pracującymi w Niemczech i w Polsce. Delegaci z tych krajów zapowiedzieli więc udział w piątkowych obradach. – *Konferencja jest pierwszym naszym projektem* – powiedział „GL” Jan Czudek, dodając, iż jej celem jest poznanie doświadczeń innych, jak i m.in. przedstawienie planów rozwoju punktów kontaktowych „Błękitnego Krzyża” w regionie – w Czeskim Cieszynie, Trzyńcu, Frydku czy Karwinie. W tej ostatniej, najdalej w drugiej połowie roku, powstanie pierwszy ośrodek „Błękitnego Krzyża”.

Region oczyma seniorów

CZ. CIESZYN (ar) – W ośrodku kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie rozpoczyna się dziś ogólnopolska wystawa prac pt. „Mój region oczyma seniora”, których autorami są klienci domów pomocy społecznej z całego kraju oraz z Polski.

Wystawa prezentująca przeszło sto różnych prac potrwa do soboty. Prace oceniane będą w siedmiu kategoriach. – *Imprezę zainicjowaliśmy wspólnie z dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w Cieszynie. W Polsce podobna akcja odbyła się kilka lat temu i cieszyła się niebywałym powodzeniem* – powiedział **Janusz Foltyn**, dyrektor DPS w Czeskim Cieszynie, a zarazem jeden z organizatorów.

Spośród 180 Domów Pomocy Społecznej z naszego kraju w wystawie biorą udział klienci 50 z nich oraz z dwóch placówek z Polski. W ramach sobotniego uroczystego podsumowania imprezy oraz ogłoszenia wyników wystąpi dla emerytów m.in. zespół folklorystyczny „Torka” z Cieszyna.

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Jedności i porozumienia

Prawdziwym balsamem dla zaolziańskiego słuchacza była polska półgodzinka, audycja Radia Ostrawskiego w niedzielę 17 bm. poświęcona 85. rocznicy urodzin poetki z Nydku, Anieli Kupiec. Wiersze pisane w zanikającej naszej gwarze o kraju nad Olzą, prostych ludziach, małych chałupinach, o chlebie i przyrodzie wstrząsały słuchaczy do łez. Może tylko nas starszych, którzy wydarzenia owe, często z narażeniem swojej egzystencji przeżyliśmy.

Smutno zrobiło się czeku na duszy, kiedy poetka powiedziała, że nasze zaolziańskie urzędy gminne nie mają zainteresowania ani pieniędzy na wydanie jej wierszy w tutejszej gwarze i języku polskim w formie książkowej. Może pieniądze znajdują się za granicą po polskiej stronie Olzy. Zainteresowani wydaniem książki oprócz wspomnianych gmin w Polsce są również ZG PZKO, Kongres Polaków, Ruch Polityczny „Coexistentia – Wspólnota”, a szczególnie znany nam Władysław Kristen!

Czytając „Głos Ludu – gazetę Polaków w RC” często spotykamy się z twierdzeniem, jak polskiej mniejszości na Zaolziu dobrze się powodzi. Jak władze i niektóre partie polityczne czeskie nas rozumieją, z nami się liczą i na nie trzeba w wyborach oddawać głosy. Ruch Polityczny „Wspólnota” jest jakby niczym. Ale coś tu nie gra! Zastanawiam się, dlaczego niektórzy nasi czołowi zaolziańscy przedstawiciele czasem oklamują czytelników, nie przedstawiają faktycznego stanu rzeczy? Dowiadujemy się o kłopotach finansowych Kongresu Polaków związanych z wydawaniem „Głosu Ludu”, i to przez niemałe sumy, dotacje płynące do Kongresu Polaków z Polski i RC, o których czytelników Kongres w ogóle nie informuje! W kłopoty finansowe popadł i Ruch Polityczny „Wspólnota”. Ten jednak działa bez dotacji finansowych państwa polskiego i Republiki Czeskiej. Co więcej, ze skromnych darów działaczy opłaca coroczne audyty i opłaty w banku sięgające rzędu paru tysięcy koron. Również ZG PZKO był zmuszony odsprzedać część majątku, by wyrównać dawne długi. O tym było głośno w naszej prasie. Jednak ZG PZKO pomówienia przeżył!

W czasach młodości, w latach międzywojennych, nasi rodzice, często bezrobotni działacze, żyli pomimo różnicy poglądów dla Polski. Dziś wielu działaczy opływających w dostatki pragnie żyć z tej Polski! Bezwstydnie wyciąga re-

ce do Polski po dotacje i dary. Przecież nasze podatki wpływają do kasy czeskiej, więc kto powinien utrzymywać w całości podstawowe szkolnictwo mniejszościowe? Łożny na kulturę i prasę? Przed wojną Polacy na Zaolziu żyli w zgodzie i poszanowaniu, pomimo różnicy poglądów. Dziś się kłócimy, brak nam pokory, chęci spotkania i dogadania. Dlaczego? Dlaczego przez ostatnie trzy lata nie spotkała się grupa 3 x 3? Dlaczego poszliśmy do wyborów rozdzieleni? Czyżby własne JA, hasło dziel i rządzą zwyciężyło nad zdrowym rozsądkiem?

„Wspólnota” w ostatnich wyborach komunalnych wprowadziła 40 posłów Polaków do przedstawicielstw zaolziańskich gmin pomimo 5-proc. prognozy wyborczej. Jeżeli w najbliższym czasie przedstawiciele Kongresu Polaków, ZG PZKO i Ruchu Politycznego „Coexistentia – Wspólnota” nie spotkają się i nie dogadają na wspólnej kandydacie Polaków na Zaolziu, to po przyszłorocznych wyborach komunalnych zasiądzie jeszcze mniej Polaków w samorządach gminnych. Może i mniej obywateli pójdzie do urn wyborczych? Może właśnie takie działanie ma za cel niespotkanie się, by upewnić swoje JA na Zaolziu?

Na północnej stronie domu jubilatki z Nydku na „Farce” widnieje takie oto powiedzenie, spuścizna przodków: Oko Boski wszystko widzi, co się dzieje między ludźmi. Warto się nad tym zastanowić bez względu na to, czy ktoś jest wierzącym, czy ateistą, katolikiem czy ewangelikiem. Po ukazaniu się wspomnianej książki, polecam ją wszystkim do przeczytania. Może wówczas owi nieomylni działacze przypomną sobie własną młodość. Słowa własnej matki o Ojcowiskim Domu, gdzie na tono nas matka brała, pieściła i całowała. Może wówczas poruszy to skamieniałe nasze serce, zaniechamy niesmak, podamy sobie ręce do zgody, do wspólnych działań, by przeżyć, byśmy później za czynny swoje nigdy przed nikim nie musieli się wstydić. Zaś nasze matki, które stały u kolebki Macierzy Szkolnej czy PZKO, nie musiały płakać i mówić: Boże, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią!

Jedności i porozumienia, wzajemnego poszanowania dla dobra Polaków na Zaolziu życzy wszystkim działaczom stary dziadek

ALFRED KOŁOZ, Datynie Dolne

PIŁKARSKI WEEKEND: KONTROWERSYJNA „JEDENASTKA” NA LETNEJ • TRZYNIEC ZNÓW PRZEGRZAŁ

Karwina pnie się w górę

I GAMBRINUS LIGA

● **SPARTA PRAGA – BANK OSTRAWA 2:1 (1:1).** Bramki: 29. **Poborský, 67. Meduna – 18. Tomášák.** Sędziował **Jára.** Widzów 13 060. Kontrowersyjny rzut karny z 29. minuty meczu, po którym lider tabeli wyrównał na 1:1, pograżył piłkarzy Banika. Goście prowadzili do bramki Tomašáka, który wykorzystał błąd golkipera Blažka. Trener Ostrawy Jozef Jarabinský nie krył po meczu rozczarowania. – *Moim zdaniem „jedenastka” nie było, ale to sędziowie są panami na boisku* – stwierdził szkoleniowiec Banika. W tabeli I ligi prowadzi Sparta z dorobkiem 58 punktów. **DZIŚ** w ćwierćfinale Pucharu CMZF Ostrawa zmierzy się u siebie ze Slavią Praga (16.30). (jb)

MŚLF

● **SLOWACKO B – FUTBOL TRZYNIEC 4:1 (1:0).** Bramki: 37. **Rohovský, 46. Čtvrtníček, 73. Laga, 81. Čoupek – 84. Szmek.** Sędziował **Vysloužil.** Widzów 175. Trzyńczanie bez czterech piłkarzy podstawowego składu (Malířa, Lachowicza, Kluza i Hudziczka) niewiele mieli w niedzielę do powiedzenia. Młody zespół trzyńciecki dotrzymywał kroku gospodarzom tylko w pierwszej połowie. Kiedy po zmianie stron rezerwy Slowacka strzeliły drugiego gola, gra Futbolu Trzyńciec runęła niczym domek z kart. **Najważniejsze minuty:** 37. Rohovský po rzucie rożnym strzela na 1:0; 44. Płoszek huknął w poprzeczkę bramki gospodarzy; 46. po ładnej dwójkowej akcji Čtvrtníček podwyższa na 2:0; 73. Laga celną główką nie daje żadnego szans Brukowi – 3:0; 81. Čoupek z dobitki (po strzale Filipskiego) – 4:0; 84. Svozil obsługuje Szmeke, a ten zdobywa honorowego gola (premierowego w barwach seniorskich) – 4:1. – *Wynik jest dla nas zbyt okrutny. Młody zespół walczył na maksimum* – stwierdził obrońca Trzyńca **Paulus**. (man)

Lokaty: 1. HFK Olomuniec 46, 2. Hluczyn 44, 3. Zlin B 36, 12. Trzyńciec 25 pkt.

DYWIZJA

● **MKF KARWINA – W. LOSINY 4:0 (3:0).** Bramki: 22. i 40. **Šuster, 30. Harwot, 88. Tomek.** Sędziował **Picmas.** Widzów 200. Karwiniacy są na fali, co potwierdził również w sobotnim meczu z dziewiątym zespołem tabeli. – *Wiosną gramy o wiele lepiej w defensywie, powodzi się również napastnikom* – stwierdził grający trener MKF Karwiny **Petr Mašlej**. – *Aktualna trzecia lokata to rzeczywiście niezły wynik, ale o ewentualnym awansie do 3. ligi za wcześniej jest jeszcze mówić. W pierwszym rzędzie chcemy*

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: MOSTY I PIOTROWICE ZWYCIĘSKO, BOGUMIN ZNÓW PRZEGRZAŁ

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **MOSTY – DOBRA 2:1 (0:0).** Bramki: 60. i 90. **I. Lysek – 78. Pajurek.** Sędziował **Hoňa.** Widzów 150. Sobotni mecz stał się mini festiwalem rzutów karnych, wszystkie trzy zostały podyktowane słusznie przez dobrze prowadzącego to spotkanie sędziego Honię. Pierwsza połowa nie była zbyt widowiskowa. O wiele ciekawiej zrobiło się dopiero po przerwie. Po faulu na szarżującym T. Nieslaniku sędzia podyktował rzut karny, który wykorzystał I. Lysek – 1:0. Mosteczanie mogli dołączyć kolejne gole, ale Kapsia, T. Nieslanik i Košňovský nie znaleźli sposobu na dobrze broniącego Barana. Po strzale Stryi (ongis Gnojnik) dobrą interwencją popisał się także Kotek. W 78. min po faulu Joukla w polu karnym Pajurek pewnie wykorzystał kolejny rzut karny – 1:1. W doliczonym czasie obrotu Dobrej sprawdzili do parteru Bułę, a I. Lysek ani tym razem się nie pomylił – 2:1. (man)

● **L. PIOTROWICE – LICHNOW 2:0 (1:0).** Bramki: 3. **Pikonský, 53. Benefi.** Sędziował **Špalek.** Widzów 105. W tym spotkaniu tylko trzy punkty urządziły ratujących się przed spadkiem

skonsolidować kadre – dodał Mašlej. **Najważniejsze minuty:** 22. Koběrský po przekątnej dograł do Šustera – 1:0; 30. z dystansu huknął Reichel, a z dobitki na 2:0 podwyższył Harwot; 40. Hojdzys uciekł obrońcom gości, a po jego płaskiej centrze Šuster bez namysłu z pierwszej piłki trafił na 3:0; 88. Tomek ślicznym strzałem w okienko Karwina zagra na wyjeździe w W. Karłowicach. (jb)

● **CZ. CIESZYN – F-M 0:1 (0:1).** **Bramka: 34. Maňák.** Sędziował **Komín.** Widzów 250. Piłkarze Frydku-Mistku z powodzeniem realizują swój plan, jakim jest uratowanie dywizyjnej przynależności. Gola na wyjeździe zdobył dla gości Maňák, popisując się celną główką. Gospodarzom zwiolitniał proch strzelniczy. Nie powiedzieli się Maćečkowi i Myšínskiemu, szczytem nieudolności była zaś zmarnowana „jedenastka” z 65. minuty spotkania. Jursa wyczuł intencję strzelającego Večeřa i brawurowo obronił rzut karny. (man)

● **OPAWA B – OLBRACHCICE 2:0 (0:0).** Bramki: 65. i 86. **Chlebek.** Sędziował **Pustějovský.** Widzów 30. Obyło się bez sensacji. Olbrachciczanie przegrali w Opawie i z bilansem 15 punktów nadal pozostają na dnie tabeli. Obie bramki zdobyli gospodarze z rzutów karnych, podyktowanych za zagranie ręką. – *Nie mogę mieć pretensji do zawodników, zaprezentowali się na miarę swoich możliwości* – powiedział trener Olbrachcic **Martin Bystron**. – *W obronie nie popełniliśmy*

PLAYOFFS W PIŁCE RĘCZNEJ MĘCZYZN

Banik w finale

Piłkarze ręczni Banika Karwina zgodnie z prognozami awansowali do finału czeskiej fazy play off, pokonując również w trzecim meczu ekipę Zubrzy. Karwiniacy półfinałową serię wygrali gładko 3:0 i w finale trafią na Frydek-Mistek, który uporał się w trzech meczach z Duklą Praga. Pierwsze finałowe spotkania zaplanowano na 7 i 8 maja. Karwiniacy rozpoczną na własnych śmietniach. Podobnie jak w półfinale rywalizacja potrwa do trzech zwycięstw. ■ **ZUBRZI – KARWINA 19:26 (9:12).** Bramki dla HCB: **Sobol 10/4, Horák 4, Kust, Szymanski 3, Laclavik, Požárek 2, Bednařík, Zdráhala 1.** Gospodarze rzucili się na Banik z impetem i w 17. minucie prowadzili 5:3. Karwiniacy jednak z upły-

zających błędów, brakuje nam tylko większej finezji w polu karnym i w chwili momentu zaskoczenia – dodał Bystron. Przy stanie 1:0 murawę okazyje zmarnował Veselý.

● **ORŁOWA – JAKUBCOWICE 2:0.** Sędziował **Pustějovský.** Widzów 200. Kiepska murawa boiska w Orłowie była wrogiem technicznego futbolu. Obie drużyny zagrały poniżej swoich możliwości, zwłaszcza lider z Jakubczowic na twardej nawierzchni wyraźnie się męczył. Orłowianie w II połowie przejęli inicjatywę, ale bramkarz Pospěch trzymał swój zespół na wodzą. W 93. minucie Kopel (O) porzucił rożnym z ostrego kąta strzał minimalnie obok. (jb, sch)

● **ZABRZEG – DZIECMOROWICE 5:1 (4:0).** Bramki: 25. **Pinava, 23. Vejvoda, 30. Duda, 45. Lakomý, 70. Mičunda – 76. Chovanec.** Sędziował **Kratochvíl.** Widzów 400. Elektryczność na boisku wicelidera tabeli zagrała fatalnie i po pierwszej połowie mogli pokonać walizki. Trener gości Jaroslav Netolička wprawdzie nie mógł wysłać do gry najsilniejszego składu, pięć straconych goli to rzeczywiście trudny orzech do zgryzienia. – *Gospodarze wygrali prawie wszystkie pojedynki główkowe, z roslými napastnikami mieliśmy największe kłopoty* – stwierdził sekretarz Dziecmorowic **Milan Kyša**. (jb)

Lokaty: 1. Jakubczowice 45, 2. Zabrzeg 36, 3. Karwina 36, 7. Orłowa 31, 8. Cz. Cieszyn 31, 11. Dziecmorowice 25, 15. 1. Walek FC 19, 16. Olbrachcice 15 pkt.

Opr. JANUSZ BITTMAN

wem czasu przestali popełniać błędy techniczne, poprawili swoje występy obronne i w 26. minucie było już 1:0 dla HCB. W drugiej połowie goście utrzymywali kilkubramkową zaskakującą przewagę, ale w 45. minucie nie dali wydrzeć sobie zwycięstwa. (jb, sch)

Co słyszać?

■ **KLUBSTEN KARWINA W 2. LIGI DZE.** Tenisiści stowali KLUBSSTEN Karwina wywalczyli historyczny awans do drugiej ligi. W rewanżu w tym meczu play off III ligi karwiniacy pokonali na wyjeździe Szumperk. Punkty dla Karwiny zdobyli **Góralik 4,5, Piecowski 3, Rogalski 1,5.**

gospodarzy i plan ten udało się spełnić. Już w 3. minucie Pikonský z rzutu wolnego przepięknie trafił w okienko, a na 2:0 poprawił w 53. minucie Benefi, po rajdzie Kłosa. Lokomotywa mogła strzelić więcej bramek, ale Novák (trzykrotnie znalazł się oko w oko z bramkarzem) źle ustawił celownik. Równie nieskutecznie radził sobie po stronie gości Tichavský, najbardziej aktywny piłkarz Lichnowa. Dodajmy, iż goście od 62. minuty prezentowali się w dziesiątkę (czerwony kartonik ujrzał Pustějovský). (jb)

● **HD BOGUMIN – W. HOSZTICE 2:3 (1:1).** Bramki: 30. **M. Anastazovský, 69. Gábor – 12. D. Martinák, 87. Pluschke, 90. P. Martinák.** Sędziował **Pustay.** Widzów 70. Piłkarze „Fai” po kolejnej przegranej niebezpiecznie ugrzęźli w strefie spadkowej. Gospodarze jeszcze na trzy minuty przed końcem prowadzili 2:1, by w końcu przegrać 2:3. I to już nie wypadek przy pracy, a obraz nędznej gry obrońców. **Najważniejsze minuty:** 12. D. Martinák udanym lobem pokonuje Ryla – 0:1; 30. po rzucie rożnym M. Anastazovský głową strzela na 1:1; 50. P. Martinák marnuje stuprocentową okazję; 69. Gábor po akcji indywidual-

alnej – 2:1; 79. Gábor w dobrej pozycji strzela obok; 87. drzemkę boguminiści obrońców wykorzystuje Pluschke – 2:2; 92. P. Martinák pięknie strzałem nie daje szans Rytlowi – 2:3.

Lokaty: 1. Fulnek 48, 2. Přerov 42, 3. Haj 38, 9. Mosty k. J. 22, 10. L. Piotrowice 19, 14. Bogumin 17, 16. Dobra 9 pkt.

I A KLASA – GR. B

Ticha – Skrzeczoń 0:1 (90. L. Mašlej), Stonawa – Bystrzyca 3:0 (87. Mašlej), chwałd – Raszkowice 0:1. Lokaty: Frydlant n. O. 41, 7. Bystrzyca 23, 10. Stonawa 24, 9. Skrzeczoń 23, 10. chwałd 20 pkt. Blżej w czwartym numerze gazety.

I B KLASA – GR. B

Pietwałd – Chuchelna 2:2. Lokaty: Liskowice 33, 12. Pietwałd 21 pkt.

I B KLASA – GR. C

FK Hawierzów – Żuków G. 5:1 (90. L. Mašlej), ne. Tempele – Chuchelna 2:2. Lokaty: Pietwałd 21, 12. Liskowice 33, 12. Pietwałd 21 pkt.